

V Bruseli 15. 12. 2021
COM(2021) 805 final

2021/0423 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky, ktorým sa mení nariadenie (EÚ)
2019/942**

(Text s významom pre EHP)

{SEC(2021) 432 final} - {SWD(2021) 459 final} - {SWD(2021) 460 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Vďaka Európskej zelenej dohode je Únia na ceste k dosiahnutiu klimatickej neutrality do roku 2050 prostredníctvom rozsiahlej dekarbonizácie všetkých odvetví hospodárstva. Jej cieľom je takisto chrániť, zachovávať a zveľaďovať prírodný kapitál EÚ a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Metán je silný skleníkový plyn, ktorého celkový vplyv na zmenu klímy prekonáva len oxid uhličitý a ktorý je zodpovedný približne za jednu tretinu súčasného otepľovania klímy. Hoci v atmosfére ostáva kratšie než oxid uhličitý (10 – 12 rokov pred oxidovaním na oxid uhličitý, ktorý pokračuje v zachytávaní tepla), na molekulárnej úrovni je látkou, ktorá znečisťuje klímu oveľa výraznejšie (s potenciálom globálneho otepľovania, ktorý je za 100 rokov 28-krát vyšší a za 20 rokov 86-krát vyšší ako potenciál oxidu uhličitého). Metán okrem toho prispieva k tvorbe ozónu, čo je látka silne znečisťujúca ovzdušie, ktorá spôsobuje vážne zdravotné problémy.

Približne 60 % globálnych emisií metánu je antropogénnych, pričom podľa odhadov ich najväčšími zdrojmi sú výroba a používanie fosílnych palív (jedna štvrtina až jedna tretina), odpad (približne jedna štvrtina) a poľnohospodárstvo (približne polovica celkových emisií metánu), najmä v súvislosti s intenzívnou výrobou.

Medzivládny panel o zmene klímy (IPCC) skonštatoval, že do roku 2030 sa musia dosiahnuť výrazné zníženia emisií metánu, aby sa na svete udržala cieľová hodnota nárastu globálnej teploty do roku 2050 na úrovni menej ako 1,5 °C (alebo dokonca 2 °C)¹. V najnovšej správe IPCC sa zdôrazňuje úloha metánu ako jedného z hlavných skleníkových plynov zodpovedných za zmenu klímy. V správe sa uvádza, že úrovne metánu sú na historickom maxime a sú výrazne vyššie ako úrovne emisií zlučiteľné s obmedzením otepľovania na 1,5 °C. Na spomalenie globálneho otepľovania a zlepšenie kvality ovzdušia je teda potrebné prudké, rýchle a udržateľné zníženie emisií metánu. Treba poznamenať, že v správe sa dospelo k záveru, že zvýšenie množstva metánu v atmosfére je výsledkom ľudskej činnosti a že k rastu emisií metánu minimálne od roku 2007 v značnej miere prispievajú fosílna palivá spolu s poľnohospodárstvom (hlavne hospodárske zvieratá) a odpadovými vodami.

V posúdení vplyvu plánu cieľov v oblasti klímy do roku 2030 sa uvádza, že nákladovo najefektívnejšie úspory emisií metánu v EÚ možno dosiahnuť v odvetví energetiky. Tieto emisie sú cezhraničným problémom a výsledkom nekoordinovanej regulačnej úpravy v jednotlivých členských štátoch a odvetviach sú medzery a neefektívnosť, pričom takáto úprava môže narušiť fungovanie jednotného trhu Únie s energiou. Keďže väčšina emisií metánu spojených s energiou z fosílnych zdrojov spotrebovanou v rámci Únie vzniká za jej hranicami, výsledky v tejto oblasti by mohla priniesť len jednotná akcia členských štátov.

Únia a Spojené štáty v septembri 2021 oznámili globálny záväzok týkajúci sa metánu, ktorý predstavuje politický záväzok znížiť globálne emisie metánu vo všetkých odvetviach produkujúcich emisie metánu o 30 % do roku 2030 (v porovnaní s úrovňami v roku 2020), pričom táto iniciatíva sa začala na konferencii OSN o zmene klímy (COP 26) v novembri 2021 v Glasgowe. Tento záväzok sa zaviazalo podporiť vyše sto krajín, ktoré predstavujú

¹ IPCC, 2021: *Summary for Policymakers* (Zhrnutie pre tvorcov politik). V: *Climate Change 2021: The Physical Science Basis* (Zmena klímy 2021: Prírodovedecký základ). Príspevok pracovnej skupiny I k šiestej hodnotiacej správe Medzivládneho panelu o zmene klímy, Cambridge University Press. V tlači.

takmer polovicu celosvetových antropogénnych emisií metánu. Súčasťou globálneho záväzku týkajúceho sa metánu je aj záväzok dosiahnuť posun k využívaniu najlepších dostupných inventarizačných metód na kvantifikovanie emisií metánu s osobitným zameraním na zdroje vysokých emisií.

V kontexte fungovania vnútorného trhu s energiami a pri súčasnom zaistení bezpečnosti dodávok v Únii je všeobecným cieľom tohto nariadenia chrániť a zlepšovať životné prostredie, a to znížením emisií metánu z energie z fosílnych zdrojov vyrobenej alebo spotrebovanej v Únii.

Konkrétne ciele sú tieto:

- i) Zlepšiť presnosť informácií o hlavných zdrojoch emisií metánu spojených s energiou vyrobenou a spotrebovanou v EÚ. Cieľom je zaistiť dostupnosť údajov na úrovni zariadení a spoľahlivú kvantifikáciu emisií, a tým zvýšiť presnosť meraní – vrátane vykazovania údajov z inventúr skleníkových plynov (ďalej len „GHG“) podľa Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (ďalej len „UNFCCC“) – ako aj rozsah vhodných zmierňovacích opatrení.
- ii) Zaistiť ďalšie účinné znižovanie emisií metánu v celom energetickom dodávateľskom reťazci v EÚ. Týmto konkrétnym cieľom sa riešia zlyhania trhu vedúce k tomu, že spoločnosti nedostatočne zmierňujú emisie metánu.
- iii) Zlepšiť dostupnosť informácií s cieľom poskytnúť stimuly na zníženie emisií metánu súvisiacich s energiou z fosílnych zdrojov dovážanou do EÚ. Keďže väčšina emisií metánu spojených s energiou z fosílnych zdrojov spotrebovanou v EÚ vzniká za hranicami EÚ, účelom tohto osobitného cieľa je stanoviť stimuly na zníženie emisií metánu v partnerských krajinách, a to vytvorením transparentnosti na trhu.

• **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

V nariadení (EÚ) 2021/1119 (ďalej len „európsky právny predpis v oblasti klímy“) Únia zakotvila do právnych predpisov cieľ klimatickej neutrality v celom hospodárstve do roku 2050 a takisto stanovila záväzný prísľub Únie dosiahnuť do roku 2030 zníženie domácich čistých emisií skleníkových plynov (emisie po odpočítaní odstránených emisií) minimálne o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.

Návrh vychádza z plánu cieľov Únie v oblasti klímy do roku 2030 a jeho posúdenia vplyvu. Z plánu cieľov v oblasti klímy na základe modelových scenárov vyplýva, že dosiahnutie prísnejšieho cieľa v oblasti klímy, ktorým je zníženie čistých emisií skleníkových plynov v roku 2030 minimálne o 55 %, je realizovateľné a umožnilo by plynulý prechod ku klimatickej neutralite v roku 2050. V pláne sa zdôrazňuje aj potreba zintenzívnenia znižovania emisií metánu.

V Európskej zelenej dohode sa spája komplexný súbor vzájomne sa posilňujúcich opatrení a iniciatív zameraných na dosiahnutie klimatickej neutrality v Únii do roku 2050. V oznámení o Európskej zelenej dohode² sa uvádza, že sa podporí dekarbonizácia plynárenstva, a to aj riešením problému metánových emisií v energetike. Komisia v októbri 2020 prijala stratégiu EÚ na zníženie emisií metánu (ďalej len „stratégia pre metán“), v ktorej stanovila opatrenia na znižovanie emisií metánu, a to aj v odvetví energetiky, v EÚ a na medzinárodnej úrovni.

² COM(2019) 640 final.

V nariadení (EÚ) 2018/1999 (nariadenie o riadení energetickej únie) sa od členských štátov vyžaduje, aby zriadili národné inventarizačné systémy na odhad antropogénnych emisií skleníkových plynov a nahlasovanie týchto národných projekcií. Pri tomto nahlasovaní sa používajú usmernenia IPCC a často je založené skôr na štandardných emisných faktoroch než na priamych meraniach na úrovni zdroja, čo má za následok nepresnosti týkajúce sa presného pôvodu, frekvencie a rozsahu emisií.

Na úrovni Únie nie sú osobitne regulované emisie metánu, ktoré vznikajú na úrovni prieskumu a ťažby ropy a fosílného plynu, získavania a spracovania, prepravy, distribúcie, podzemného uskladnenia fosílného plynu a terminálov na skvapalnený fosílny plyn (LNG), ako aj aktívnych, zatvorených alebo opustených uhľoňných baní.

Smernicou 2010/75/EÚ (smernica o priemyselných emisiách), ktorá sa v súčasnosti reviduje, sa upravujú emisie znečisťujúcich látok z priemyselných zariadení, najmä stanovením emisných limitov na základe najlepších dostupných techník ako podmienok povolenia. Smernica o priemyselných emisiách sa vzťahuje na rafináciu minerálnych olejov a plynu, ale nie na fosílny plyn v predvýrobnej, výrobnéj a povýrobnej fáze (LNG, podzemné uskladnenie plynu, preprava, distribúcia) ani na ťažbu uhlia.

V nariadení (ES) č. 166/2006³ (o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, E-PRTR), ktoré úzko súvisí so smernicou o priemyselných emisiách, sa vyžaduje, aby prevádzkarne „podpovrchová ťažba a súvisiace činnosti“ oznamovali uvoľnenia znečisťujúcich látok vrátane metánu, keď prekročia prahovú hodnotu pre oznamovanie predstavujúcu 100 000 kg/rok. Na meranie uvoľňovania metánu sa v dodatku 3 usmernenia k E-PRTR⁴ odkazuje na normu ISO, ktorá sa pripravuje (ISP/TC 146/SC 1/WG 22). E-PRTR sa v súčasnosti takisto reviduje. Revízie smernice o priemyselných emisiách a nariadenia o E-PRTR zohľadnia potrebu zamedzenia dvojitej regulácie. Tento návrh je teda doplnkom k uvedeným dvom aktom, pretože sa zaoberá emisiami metánu v celom dodávateľskom reťazci energie z fosílnych zdrojov.

Európska komisia 14. júla 2021 prijala sériu legislatívnych návrhov, v ktorých stanovuje spôsob, ako plánuje dosiahnuť klimatickú neutralitu v EÚ do roku 2050 vrátane strednodobého cieľa znížiť do roku 2030 čisté emisie skleníkových plynov minimálne o 55 %. V tejto súvislosti majú relevantné prepojenia na meranie a zmierňovanie emisií metánu tieto iniciatívy:

Nariadenie (EÚ) 2018/842 (nariadenie o spoločnom úsilí, ESR) obsahuje na roky 2021 až 2030 pre členské štáty záväzné ročné ciele v oblasti emisií skleníkových plynov na úrovni jednotlivých krajín pre odvetvia, ako sú doprava (okrem leteckej dopravy), stavebníctvo, poľnohospodárstvo, odpadové hospodárstvo, priemysel a časti odvetvia energetiky, na ktoré sa nevzťahuje existujúci systém obchodovania s emisiami (ETS). Do rozsahu pôsobnosti nariadenia patrí aj metán, čo sa zachováva aj v návrhu revízie prijatom 14. júla 2021. Táto iniciatíva dopĺňa nariadenie ESR, pretože sa ňou zavádzajú osobitné opatrenia na zníženie emisií metánu, keďže v nariadení ESR sa takéto opatrenia nestanovujú a členským štátom sa ponecháva určitý priestor, ako čo najlepšie dosiahnuť požadované zníženie emisií skleníkových plynov. Uvedené opatrenia pomôžu členským štátom splniť ich ciele a takisto môžu pomôcť zvýšiť nákladovú efektívnosť dosahovania cieľov stanovených v nariadení ESR, a to vďaka obchodnému potenciálu medzi členskými štátmi v rámci nariadenia ESR.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006).

⁴ Metodický dokument na vykonávanie Európskeho PRTR, Európska komisia (2006).

V návrhu na zmenu nariadenia (EÚ) 2018/841 (nariadenie o LULUCF), ktorý je súčasťou balíka Fit for 55, sa stanovuje celkový cieľ EÚ pre odstraňovanie uhlíka prírodnými záchytmí, pričom na dosiahnutie vnútroštátnych cieľov sa členské štáty budú musieť o svoje záchyty uhlíka starať a ich rozširovať. V návrhu sa určuje aj cieľ Únie dosiahnuť do roku 2035 klimatickú neutralitu v odvetviach využívania pôdy, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva vrátane poľnohospodárskych emisií iných než emisie CO₂, teda emisií metánu.

Smernica (EÚ) 2018/2001 (smernica o energii z obnoviteľných zdrojov, REDII) je hlavným nástrojom EÚ na podporu využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý uľahčí postupné nahrádzanie fosílnych zdrojov energie obnoviteľnými zdrojmi energie. Ďalej obsahuje určené hodnoty úspor emisií skleníkových plynov vrátane odhadov strát metánu pri výrobe bioplynu a biometánu, čo môže mať význam pre udržateľnosť bioplynu a biometánu. Tieto určené hodnoty môžu výrobcovia použiť pri vykazovaní úspor skleníkových plynov zo svojej výroby na preukázanie toho, že spĺňajú požiadavky na udržateľnosť podľa smernice REDII, a tieto hodnoty nepriamo poskytujú stimuly na znižovanie emisií metánu.

Na emisie metánu vznikajúce v zariadeniach na vykurovanie a chladenie priestoru sa vzťahuje viacero nariadení o ekodizajne a energetickom označovaní, v ktorých sa stanovujú pravidlá zlepšovania environmentálnych vlastností produktov, ako sú domáce spotrebiče, informačné a komunikačné technológie alebo technické zariadenia.

Európska komisia napokon navrhuje aj revíziu smernice 2009/73/ES a nariadenia (ES) č. 715/2009 s cieľom uľahčiť vznik trhov s dekarbonizovaným vodíkom a plynom, a to zavedením novej štruktúry trhu, uľahčením prístupu obnoviteľných a nízkouhlíkových plynov do plynovodov tak, aby sa na jednej strane vytvorili podmienky pre trh s vodíkom a na druhej strane odstránili prekážky dekarbonizácie existujúcej rozvodnej siete zemného plynu. Návrh je doplnkový, keďže sa ním zlepšia klimatické vlastnosti fosílného plynu počas obdobia, v ktorom sa bude postupne nahrádzať obnoviteľnými a nízkouhlíkovými plynmi.

• **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh dopĺňa opatrenia prijaté na zníženie emisií metánu v oblastiach poľnohospodárstva a odpadového hospodárstva.

Pokiaľ ide o odvetvie poľnohospodárstva, viacero výziev sa rieši v rámci stratégie Z farmy na stôl⁵. Komisia zriadila skupinu odborníkov, ktorá bude analyzovať meranie emisií metánu v rámci životného cyklu. V spolupráci s odborníkmi z príslušných odvetví a s členskými štátmi Komisia vypracúva súpis najlepších postupov a dostupných technológií na účely skúmania a podpory širšieho uplatňovania inovačných zmierňujúcich opatrení. S cieľom podporiť výpočty bilancie uhlíka na úrovni fariem Komisia do roku 2022 poskytne šablónu digitálneho nástroja na monitorovanie uhlíka a usmernenia o spoločných postupoch pri kvantitatívnom výpočte emisií skleníkových plynov a ich odstraňovania. Komisia bude podporovať zavádzanie zmierňujúcich technológií prostredníctvom rozsiahlejšieho zavádzania uhlíkového poľnohospodárstva v členských štátoch a v rámci ich strategických plánov pre spoločnú poľnohospodársku politiku od roku 2021. V strategickom pláne programu Horizont Európa na obdobie 2021 – 2024 Komisia navrhuje ciele výskum týkajúci sa rôznych faktorov, ktoré účinne vedú k zníženiu emisií skleníkových plynov, so zameraním na riešenia založené na technológii a inšpirované prírodou, ako aj na faktory vedúce k zmene stravovania. Komisia takisto zvažuje zahrnúť do rozsahu pôsobnosti

⁵ COM(2020) 381 final.

smernice o priemyselných emisiách časť chovu hovädzieho dobytku, čo môže prispieť k obmedzeniu emisií metánu v tomto odvetví.

Na emisie metánu v odvetví odpadového hospodárstva sa vzťahujú súčasné a nadchádzajúce plánované preskúmania právnych predpisov v oblasti životného prostredia. V smernici (EÚ) 2018/850 (smernica o skládkach odpadov) sa vyžaduje, aby prevádzkovatelia skládok hospodárili so skládkovým plynom tak, že ho použijú na výrobu energie alebo ho spália. V preskúmaní smernice o skládkach odpadov, ktoré sa plánuje na rok 2024, Komisia zváži ďalšie opatrenia na zlepšenie hospodárenia so skládkovým plynom, minimalizovanie jeho škodlivých účinkov na klímu a využitie všetkých jeho potenciálnych energetických prínosov. V prebiehajúcom preskúmaní smernice o priemyselných emisiách sa navyše zvažuje prijatie záverov o najlepších dostupných technikách pre skládkovanie, ktoré by sa okrem iného týkali emisií metánu. Nedávnymi zmenami v právnych predpisoch EÚ o odpade (2018) sa zaviedla povinnosť triedeného zberu biologicky rozložiteľného odpadu do roku 2024 a stanovil nový cieľ ukladať do roku 2035 na skládky maximálne 10 % odpadu. Očakáva sa, že výsledkom týchto zmien bude ďalšie zníženie emisií metánu zo skládok. Pokiaľ ide o čistenie a využitie odpadových vôd a čistiarenskeho kalu podľa súčasného regulačného rámca, konkrétne smernice o čistení komunálnych odpadových vôd⁶ a smernice o splaškových kaloch⁷, emisie skleníkových plynov sa v ňom osobitne neriešia. Vykonávanie smernice o čistení komunálnych odpadových vôd však pomohlo predísť značným emisiám metánu, a to vďaka zberu a čisteniu odpadových vôd v účinných centralizovaných zariadeniach. Smernica o čistení komunálnych odpadových vôd sa v súčasnosti preskúmava. Smernicou o splaškových kaloch sa upravuje využívanie čistiarenskeho kalu s cieľom chrániť životné prostredie, a najmä pôdu, pred škodlivými účinkami kontaminovaného kalu pri používaní v poľnohospodárstve.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Právnym základom tejto iniciatívy je článok 194 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktorý oprávňuje Úniu zaviesť opatrenia potrebné na dosiahnutie cieľov Únie v súvislosti s politikou v oblasti energetiky. Návrh sa týka len odvetvia energetiky a prispieva k cieľom politiky Únie v oblasti energetiky uvedeným v článku 194 ods. 1, najmä k fungovaniu trhu s energiou, a to harmonizáciou pravidiel monitorovania, vykazovania a obmedzovania metánu, čo prispieva k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Emisie metánu v odvetví energetiky sú cezhraničným problémom a na vnútroštátnych a regionálnych úrovniach Únie sa líšia. Jednotlivé členské štáty zasahujú v rôznej miere, a to v závislosti od ich energetického mixu a prírodných zdrojov, napr. od toho, koľko majú prevádzkovaných alebo zatvorených hlbinných uhoľných baní, aké množstvo fosílného plynu sa vyrába alebo prepravuje. Celoúňijný aspekt sa prejavuje v rozsahu plynárenskej infraštruktúry so zhruba 190 000 km plynovodov vo všetkých členských štátoch.

Úroveň vykazovania emisií a rozsah zmierňujúcich opatrení a líši podľa členských štátov a pododvetví. Existuje viacero súkromných a dobrovoľných iniciatív, ktoré sú však nedostatočné vzhľadom na obmedzenia, pokiaľ ide o ich rozsah, účasť na nich a o to, že sa nedajú vynútiť. Rozličné vnútroštátne prístupy môžu viesť k nekonzistentnosti regulačných

⁶ Smernica Rady 91/271/EHS z 21. mája 1991 o čistení komunálnych odpadových vôd.

⁷ Smernica Rady 86/278/EHS z 12. júna 1986 o ochrane životného prostredia, a najmä pôdy pri použití splaškových kalov v poľnohospodárstve.

úprav v jednotlivých členských štátoch, čím sa zvyšuje administratívne zaťaženie spoločností, ktoré pôsobia vo viacerých členských štátoch, potenciálne ovplyvňuje fungovanie vnútorného trhu vytváraním prekážok pre prevádzkovateľov a komplikuje zber porovnateľných údajov v celej Únii.

Okrem toho, keďže väčšina emisií metánu spojených s energiou z fosílnych zdrojov spotrebovanou v Únii vzniká za jej hranicami, spoločná akcia členských štátov by s väčšou pravdepodobnosťou priniesla výsledky v súvislosti s uvedenými časťami dodávateľského reťazca a zachovala integritu vnútorného trhu s energiou.

Na základe uvedeného by homogénny politický prístup na úrovni Únie bol pre znižovanie emisií metánu v celej Únii prínosom. Vplyv opatrení zameraných na meranie a zmiernovanie emisií metánu a súvisiace účinky na inováciu, nákladovú efektívnosť a rovnaké podmienky pri zachovaní dobre fungujúceho vnútorného trhu si vyžadujú cezhraničnú koordináciu členských štátov. Koordinované politiky Únie majú oveľa väčšiu šancu viesť k ďalším zníženiam emisií metánu v odvetví energetiky než roztrieštené vnútroštátne snahy. Koordinované opatrenia na úrovni Únie okrem toho uľahčia úplné zohľadnenie rozdielov v schopnosti konať medzi členskými štátmi a súkromnými subjektmi. Prevádzkovateľom poskytujú výhody jednotného regulačného režimu, ktorý uľahčuje dodržiavanie predpisov a znižuje administratívne zaťaženie súvisiace s uplatňovaním roztrieštených pravidiel v jednotlivých členských štátoch.

Politika v oblasti metánu na úrovni Únie výrazne zvyšuje hodnotu medzinárodných opatrení v oblasti klímy. Vypracovaním právnych predpisov s cieľom minimalizovať emisie metánu v odvetví energetiky vysiela Únia silný politický signál externým subjektom a zároveň zvyšuje povedomie o škodlivých účinkoch emisií metánu na klímu. Tento signál nielenže povzbudí partnerov Únie, aby riešili problém s emisiami metánu v odvetví energetiky, ale bude viesť aj k vytvoreniu medzinárodného partnerstva, vďaka čomu Únia zaujme vedúce postavenie pri riešení emisií metánu.

Výzvy pri znižovaní emisií metánu si teda vyžadujú harmonizovaný a koordinovaný prístup a nedajú sa účinne riešiť na úrovni jednotlivých členských štátov. Opatrenie Únie je preto odôvodnené na základe subsidiarity v súlade s článkom 194 ZFEÚ.

- **Proporcionalita**

Návrhom sa dosahuje dôkladná rovnováha medzi regulačnou nezávislosťou, ktorú majú členské štáty v prípade vnútroštátnych nápravných opatrení pri stanovovaní stimulov pre technologické inovácie alebo rozhodovaní o úrovni pridelených zdrojov, na jednej strane a potrebou riešiť problémy týkajúce sa emisií metánu, proti ktorým sa musí bojovať na úrovni Únie, na strane druhej.

Ako sa opisuje v kapitole 6 posúdenia vplyvu, náklady a regulačné zaťaženie súvisiace s týmto návrhom sa udržiavajú na čo najnižšej úrovni. Opatrenia predpokladané v tomto návrhu nepresahujú rámec, ktorý je potrebný na riešenie zistených problémov a dosiahnutie stanovených cieľov. Predpokladané náklady Komisie a členských štátov sa považujú za prijateľné, berúc pri tom do úvahy aj pozitívne čisté hospodárske vplyvy spojené s environmentálne a sociálne nákladovo efektívnou úrovňou zníženia emisií.

- **Výber nástroja**

Pre tento legislatívny návrh je vhodným právnym nástrojom nariadenie, pretože sa ním stanovujú jasné a podrobné pravidlá, ktoré nedávajú priestor pre odlišnú transpozíciu

členskými štátmi. Nariadením sa zabezpečuje, aby boli právne požiadavky uplatniteľné v rovnakom čase v celej Únii, čím by sa zabránilo neefektívnosti a regulačným nákladom/regulačnému zaťaženiu v súvislosti s nekonzistentným vykonávaním ustanovení o znižovaní emisií metánu v rámci Únie.

Okrem toho je nariadenie primeraným nástrojom na uloženie priamych povinností hospodárskym subjektom a vnútroštátnym orgánom. Bolo by to potrebné na to, aby existovali jasné povinnosti kvantifikovať, vykazovať a overovať údaje, ako aj uplatňovať opatrenia na zmiernenie emisií metánu vrátane postupného ukončovania škodlivých priemyselných postupov, akými sú odplyňovanie a spaľovanie.

Aby boli údaje konzistentné a porovnateľné, je dôležité mať harmonizované požiadavky na meranie a vykazovanie. To sa dá najlepšie dosiahnuť nariadením, ako sa ukázalo pri súvisiacich právnych aktoch EÚ, napr. pri nariadení (EÚ) 2015/757⁸, nariadení (ES) č. 166/2006 alebo vykonávacom nariadení (EÚ) 2018/2066⁹. Úroveň vlastného uváženia, ktoré je v prípade smernice ponechané na členské štáty, by v tomto prípade nebola v súlade s potrebou porovnateľných, a teda harmonizovaných údajov.

Navyše, pokiaľ ide o zmierňujúce opatrenia a obmedzenia priemyselných postupov, je nariadenie primeraným nástrojom na zaistenie toho, že ustanovenia budú zamerané priamo na spoločnosti a že sa v týchto postupoch zavedú minimálne rovnaké podmienky.

A napokon nariadenie umožňuje, aby sa naliehavosť zaoberania sa emisiami metánu v kontexte núdzovej situácie v oblasti klímy a cieľa Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu riešila priamejším a priaznivejším spôsobom, ako sa vysvetľuje v oddiele 1.

Výber nariadenia zaisťuje, že identifikované problémy a ciele sa riešia najúčinnjším, najefektívnejším a najprimeranejším spôsobom. Dosahuje sa ním dôkladná rovnováha medzi regulačnou nezávislosťou, ktorú majú členské štáty v prípade vnútroštátnych nápravných opatrení, pri stanovovaní stimulov pre technologické inovácie alebo rozhodovaní o úrovni pridelených zdrojov, na jednej strane a potrebou riešiť problémy týkajúce sa emisií metánu, proti ktorým sa musí bojovať na úrovni Únie, na strane druhej.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

• Konzultácie so zainteresovanými stranami

V súlade s usmerneniami o lepšej právnej regulácii na účely posúdenia vplyvu Komisia uskutočnila komplexné konzultácie so zainteresovanými stranami na základe konzultačnej stratégie, ktorá zahŕňala celý rad metód a nástrojov. Cieľom konzultačnej stratégie bolo zabezpečiť, aby sa zohľadnili všetky relevantné dôkazy vrátane údajov o nákladoch, vplyve na spoločnosť a potenciálnych prínosoch iniciatívy. Stratégia bola navrhnutá v súlade s intervenčnou logikou a boli v nej skombinované spätne aj výhľadovo orientované prvky. Použilo sa niekoľko konzultačných nástrojov: online verejná konzultácia, cielená konzultácia o nákladoch na vykonávanie nariadenia o monitorovaní, vykazovaní a overovaní na základe

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/757 z 29. apríla 2015 o monitorovaní, nahlasovaní a overovaní emisií oxidu uhličitého z námornej dopravy a o zmene smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 55).

⁹ Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2066 z 19. decembra 2018 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, ktorým sa mení nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012 (Ú. v. EÚ L 334, 31.12.2018, s. 1).

Partnerstva pre emisie metánu z ropy a zemného plynu¹⁰, obsiahle rozhovory a (tri) online webináre so zainteresovanými stranami.

V rámci verejnej konzultácie bolo doručených 131 odpovedí, pričom 126 z nich bolo zaslaných aspoň čiastočným vyplnením online dotazníka a päť ďalších príspevkov bolo doručených formou e-mailu.

Konkrétne Agentúra pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a Rada európskych energetických regulačných orgánov (CEER) predložili ako neformálny príspevok v rámci verejnej konzultácie prieskum, v ktorom ich členovia vyjadrili názor, že „vnútroštátne regulačné orgány vo všeobecnosti podporujú harmonizovaný prístup k monitorovaniu a zisťovaniu emisií metánu na úrovni EÚ založený najmä na povinnom monitorovaní emisií metánu“.

Zainteresované strany vyjadrili širokú podporu vypracovaniu spoľahlivej normy pre monitorovanie, vykazovanie a overovanie (MRV) emisií metánu v odvetví energetiky. V rámci verejnej konzultácie vyjadrilo 78 % respondentov podporu tomu, aby časť návrhu o monitorovaní, vykazovaní a overovaní pre ropu a zemný plyn vychádzala z metodiky Partnerstva pre emisie metánu z ropy a zo zemného plynu, čo podporili aj všetky združenia EÚ pre obchod s ropou a zemným plynom. Širokú podporu, a to aj zo strany uhoľného priemyslu, malo zahrnutie ustanovení o monitorovaní, vykazovaní a overovaní v súvislosti s uhlím (96 % odpovedí v rámci verejnej konzultácie). Uvedené aspekty sú zahrnuté v tomto návrhu.

Zaznamenala sa široká podpora legislatívnych opatrení na zmiernenie emisií v odvetviach ropy, fosílného plynu a uhlia. Všetky združenia ropného a plynárenského priemyslu, ktoré poskytli odpoveď v rámci verejnej konzultácie, vyjadrili podporu zavedeniu povinnosti zisťovania únikov a ich opravy do práva Únie. Mimovládne organizácie takisto vyjadrili širokú podporu takejto povinnosti. Všetci respondenti z mimovládnych organizácií a priemyslu v rámci otvorenej verejnej konzultácie sa domnievali, že je uskutočniteľné postupne vyradiť bežné odplyňovanie a spaľovanie spojené s energiou vyrábanou a spotrebovanou v EÚ. Pokiaľ ide o začlenenie zmiernujúcich opatrení týkajúcich sa metánu z uhoľných baní, bola mu v rámci verejnej konzultácie vyjadrená silná podpora (80 % odpovedí). Uvedené aspekty sú zahrnuté v tomto návrhu.

V 92 % odpovedí v rámci verejnej konzultácie sa vyjadrila podpora právnych predpisov Únie v oblasti emisií metánu v odvetví energetiky, ktoré by sa vzťahovali na ropu a zemný plyn uvádzané na trh Únie. V 96 % odpovedí sa konkrétne zaznamenala podpora vývoja nástroja transparentnosti metánu na úrovni Únie aj na medzinárodnej úrovni. Tento prvok je zahrnutý v tomto návrhu.

Podľa 72 % odpovedí by sa právnymi predpismi Únie týkajúcimi sa emisií metánu v odvetví energetiky mali rozšíriť povinnosti na spoločnosti, ktoré dovážajú energiu z fosílnych zdrojov

¹⁰ Partnerstvo pre emisie metánu z ropy a zemného plynu (Oil and Gas Methane Partnership, OGMP), uzatvorené v roku 2014, bolo vytvorené Koalíciou pre klímu a čisté ovzdušie na redukcii látok s krátkou životnosťou znečisťujúcich klímu (CCAC) a Programom OSN pre životné prostredie (UNEP) ako dobrovoľná iniciatíva s cieľom pomôcť spoločnostiam v súvislosti s meraním a vykazovaním emisií metánu. Partnerstvo OGMP sa zameriava na zavádzanie najlepších postupov s cieľom zlepšiť dostupnosť celosvetových informácií o kvantifikácii a riadení emisií metánu a podnecovať k zmiernujúcim opatreniam na znižovanie emisií metánu. Doteraz sa k partnerstvu OGMP prihlásilo vyše 60 spoločností, čo predstavuje 30 % celosvetovej výroby ropy a zemného plynu a súvisiacich zariadení na piatich kontinentoch.

do Únie. Podľa 65 % odpovedí je uskutočniteľné nariadiť rovnaké povinnosti týkajúce sa monitorovania, vykazovania a overovania, zisťovania únikov a ich opravy a odplyňovania a spaľovania všetkým účastníkom hodnotového reťazca ropy a zemného plynu, pokiaľ ide o ropu a zemný plyn spotrebované v Únii. V záujme riešenia tejto otázky návrh zahŕňa doložku o preskúmaní výslovne odkazujúcu na právomoc Komisie predkladať pozmeňujúce legislatívne návrhy s cieľom uložiť dodávateľom prísnejšie opatrenia, keď budú k dispozícii lepšie údaje o globálnych emisiách metánu.

- **Získavanie a využívanie odborných znalostí**

Návrh a posúdenie vplyvu, ktoré je jeho podkladom, sú založené na dôkazoch z príspevkov zainteresovaných strán v rámci rozsiahlych konzultácií, ktoré sa v tejto súvislosti vykonali, osobitných seminároch, ako aj na preskúmaní literatúry, analýze a modelovaní. Súčasťou preskúmania literatúry boli výsledky série tematických štúdií o kľúčových prvkoch predpisov týkajúcich sa emisií metánu v rôznych krajinách a členských štátoch EÚ, ktorými sa obmedzujú emisie metánu v odvetví energetiky, ako aj hodnotenia a posúdenia vykonané v rámci iných relevantných iniciatív Komisie.

- **Posúdenie vplyvu**

V záujme dosiahnutia cieľov iniciatívy sa počas celej práce na posúdení vplyvu zvažovala vo všetkých oblastiach celá škála opatrení na riešenie zistených problémov a ich príčin. Všetky oblasti politiky zahŕňali možnosť scenára nezmeneného prístupu. Pre tri oblasti politiky boli určené uprednostňované možnosti. Po posúdení ich účinnosti, efektívnosti, súdržnosti a primeranosti sa dospelo k záveru, že balík uprednostňovaných možností je najvhodnejší na to, aby prispel k dosiahnutiu stanovených cieľov. V balíku uprednostňovaných možností sa uvádzajú tieto hlavné ustanovenia:

V oblasti politiky 1 sa zvažujú možnosti zlepšenia presnosti merania a vykazovania emisií metánu v odvetví energetiky, a to stanovením povinnosti, aby prevádzkovatelia vykonávali merania na úrovni zariadení a vykazovali priame emisie metánu v súvislosti s hospodárskymi činnosťami na území EÚ. Zahŕňa to povinné monitorovanie, vykazovanie a overovanie za ropu a zemný plyn, povinné monitorovanie, vykazovanie a overovanie za ropu, zemný plyn a uhlie a povinné monitorovanie, vykazovanie a overovanie za ropu, zemný plyn a uhlie, ktoré sa vzťahuje aj na nepriame emisie.

Uprednostňovanou možnosťou pre oblasť politiky 1 je uložiť povinnosť podrobného merania a vykazovania (na úrovni zariadení) emisií metánu z ropy, plynu a uhlia v odvetví energetiky EÚ. Hlavný prínos spočíva v tom, že sa tým zlepší úroveň vykazovania takýchto emisií a zlepšia sa znalosti o zdrojoch a množstve uvedených emisií, čo povedie k účinnejšiemu zníženiu súvisiacich emisií.

Oblasť politiky 2 obsahuje možnosti na zmiernovanie emisií metánu v EÚ prostredníctvom opatrení na zisťovanie únikov a ich opravu a limitov na odplyňovanie a spaľovanie. Ich cieľom je zabezpečiť ďalšie účinné zmiernovanie emisií metánu v rámci energetického dodávateľského reťazca. Tieto možnosti zahŕňajú usmernenie Komisie alebo povinné opatrenia týkajúce sa zmiernovania emisií metánu v odvetviach ropy a fosílného plynu, povinné opatrenia týkajúce sa zmiernovania emisií metánu v odvetviach ropy, fosílného plynu a uhlia, ako aj nepriamych emisií a legislatívne opatrenie na dosiahnutie určitého zníženia emisií metánu prostredníctvom požiadavky na vlastnosti.

Uprednostňovanou možnosťou pre oblasť politiky 2 je uložiť povinnosti zmiernovať emisie metánu z ropy, zemného plynu a uhlia v odvetví energetiky EÚ, pokiaľ ide o opatrenia na zisťovanie únikov a ich opravu, a zakázať odplyňovanie a spaľovanie. Tieto povinnosti povedú v porovnaní so scenárom nezmeneného prístupu k výraznejšiemu zníženiu emisií metánu spolu so súvisiacimi environmentálnymi a sociálnymi prínosmi, pokiaľ ide o spomalenie zmeny klímy a zníženie znečistenia ovzdušia.

Oblasť politiky 3 obsahuje možnosti, ktoré sú zamerané na znižovanie emisií metánu súvisiacich s dovážanou energiou z fosílnych zdrojov. Zahŕňa možnosti týkajúce sa merania, vykazovania a zmiernovania emisií metánu spojených so spotrebou fosílnych palív v EÚ, ktoré však vznikajú mimo EÚ, vrátane využívania diplomatických opatrení a nástrojov transparentnosti, povinného merania, vykazovania a zmiernovania, ktoré sa uplatňujú na všetky emisie metánu z energie z fosílnych zdrojov spotrebovanej v EÚ v celom hodnotovom reťazci, vytvorenia databázy transparentnosti emisií metánu a nástroja na monitorovanie zdrojov vysokých globálnych emisií metánu, ako aj záväzok dosiahnuť určitý rozsah zníženia emisií metánu, ktorý sa vzťahuje na všetku energiu z fosílnych zdrojov spotrebovanú v EÚ v celom hodnotovom reťazci.

Uprednostňovanou možnosťou pre oblasť politiky 3 je navrhnúť rôzne nástroje na zlepšenie informácií o zdrojoch emisií metánu od spoločností vyvážajúcich energiu z fosílnych zdrojov do EÚ, ako aj stimuly pre krajiny, aby znižovali svoje emisie metánu. Podobne, ako to platí pre oblasť politiky 2, bude mať zníženie globálnych emisií metánu environmentálne a sociálne prínosy, v prípade EÚ najmä v podobe spomalenia zmeny klímy.

- **Základné práva**

Iniciatíva je úplne v súlade s článkom 37 Charty základných práv Európskej únie, v ktorom sa vyžaduje začlenenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia a zlepšovania jeho kvality do politík Únie a ich zabezpečenie v súlade so zásadou udržateľného rozvoja.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh zahŕňa viacero požiadaviek s vplyvom na rozpočet. Po prvé, požiadavka, aby Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) každé tri roky stanovila a uverejnila súbor ukazovateľov a zodpovedajúce referenčné hodnoty na porovnanie jednotkových investičných nákladov spojených s meraním, vykazovaním a znižovaním emisií metánu za porovnateľné projekty. Agentúra ACER sa síce nezaobrá nákladmi prevádzkovateľov siete z dôvodu merania, vykazovania a znižovania emisií metánu, no odhaduje sa, že dodatočné úlohy a súvisiacu pracovnú záťaž pre agentúru ACER dostatočne pokryje jeden dodatočný ekvivalent plného pracovného času.

Po druhé, požiadavka, aby Únia vytvorila a udržiavala platformu pre transparentnosť metánu vrátane informácií o dovoze energie z fosílnych zdrojov do Únie, ktorú bude každé tri mesiace aktualizovať, a aby vytvorila nástroj na monitorovanie globálnych emisií metánu, v rámci ktorého sa budú pravidelne uverejňovať výsledky leteckého monitorovania veľkých producentov emisií metánu zo zdrojov energie a ktorý bude aktualizovať každý mesiac. Odhaduje sa, že dodatočné úlohy a súvisiaca pracovná záťaž pre Komisiu si bude vyžadovať dvoch dodatočných úradníkov na plný pracovný úväzok.

Vplyv návrhu na rozpočet a požadované ľudské a administratívne zdroje sú uvedené v oddiele 3 legislatívneho finančného výkazu.

5. ĎALŠIE PRVKY

• Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ

V právnych predpisoch EÚ v oblasti klímy a energetiky sa poskytuje komplexný rámec na dosiahnutie pokroku pri plnení cieľov EÚ a sledovanie tohto pokroku, k čomu prispeje aj tento návrh. Zastrešujúci rámec poskytuje európsky právny predpis v oblasti klímy, zatiaľ čo nariadenie o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy poskytuje podrobný integrovaný rámec pre monitorovanie a vykazovanie. Údaje zhromaždené v kontexte uvedeného nariadenia majú byť verejne prístupné na elektronickej platforme, kde sa majú uvádzať aj ukazovatele na monitorovanie pokroku pri plnení cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy.

Komisia každých päť rokov kontroluje vnútroštátne politiky a opatrenia členských štátov na dosiahnutie ich cieľov podľa nariadenia o spoločnom úsilí. Vykonávanie a účinnosť ustanovení obsiahnutých v tomto návrhu sa teda takisto bude sledovať v rámci kontroly dosahovania cieľov podľa nariadenia o spoločnom úsilí. Zavedené mechanizmy kontroly kvality poskytnutých vnútroštátnych údajov umožnia aj hodnotenie účinnosti ustanovení tohto návrhu pri dosahovaní zlepšovania presnosti údajov. V tejto súvislosti sa v nariadení o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy určujú požiadavky na vnútroštátne a únijné inventarizačné systémy týkajúce sa emisií skleníkových plynov, na politiky, opatrenia a prognózy a vyzýva sa na ich neustále zlepšovanie. Zavedenie takýchto systémov sa vyžaduje na medzinárodnej úrovni a má sa ním podporiť vykonávanie národných energetických a klimatických plánov vzhľadom na rozmer dekarbonizácie.

Emisie metánu sú čoraz viac predmetom verejného záujmu vrátane úsilia vedcov a zainteresovaných strán v oblasti zisťovania a kvantifikácie emisií. Takáto verejná kontrola podporená zlepšujúcim sa priestorovým a časovým rozlíšením satelitných údajov je cenným zdrojom pri monitorovaní vplyvu návrhu a identifikácií nedostatkov vo vykonávaní.

Pokiaľ ide o monitorovanie a hodnotenie povinností stanovených v tomto návrhu, hlavnú zodpovednosť za uplatňovanie ustanovení budú niesť príslušné vnútroštátne orgány. Pokiaľ ide o overovanie údajov o emisiách, v tomto návrhu sa stanovuje úloha nezávislých akreditovaných overovateľov. Medzinárodné stredisko pre monitorovanie emisií metánu¹¹ zabezpečí dodatočnú kontrolu poskytnutých údajov o emisiách metánu vrátane možnosti ich krížového porovnania s inými zdrojmi, ako sú satelitné snímkovanie a satelitné produkty.

Komisia bude monitorovať vykonávanie právneho aktu prostredníctvom kontroly správneho uplatňovania opatrení povinnými subjektmi a v prípade potreby prijímaním opatrení na presadzovanie jeho dodržiavania. Tento návrh zahŕňa doložku o preskúmaní, podľa ktorej Komisia predloží správu o hodnotení a preskúmaní nariadenia.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Navrhované nariadenie tvorí šesť kapitol pozostávajúcich z 35 článkov.

Kapitola 1 – Všeobecné ustanovenia

V tejto kapitole sa stanovuje rozsah pôsobnosti a hlavné pojmy použité v navrhovanom nariadení. Jej súčasťou je aj ustanovenie o uznávaní nákladov, ktoré prevádzkovateľom siete vznikajú pri vykonávaní nariadenia.

Kapitola 2 – Príslušné orgány a nezávislé overovanie

¹¹ <https://www.unep.org/explore-topics/energy/what-we-do/international-methane-emissions-observatory>.

Popri ustanoveniach o sankciách v kapitole 6 sa v tejto kapitole stanovujú ustanovenia o dodržiavaní nariadenia. Stanovujú sa v nej úlohy príslušných orgánov, najmä pravidlá týkajúce sa inšpekcií a sťažností, ako aj úloha a postupy pre nezávislých akreditovaných overovateľov, pokiaľ ide o overovanie údajov o emisiách metánu, ktoré vykazujú prevádzkovatelia.

Kapitola 3 – Emisie metánu v odvetviach ropy a zemného plynu

V tejto kapitole sa stanovujú povinnosti prevádzkovateľov a členských štátov v súvislosti s meraním a vykazovaním údajov o emisiách metánu, ako aj povinnosti týkajúce sa znižovania emisií metánu v príslušných lokalitách.

Kapitola 4 – Emisie metánu v odvetví uhlia

Táto kapitola je rozdelená do troch oddielov, ktoré sa týkajú: monitorovania a vykazovania emisií metánu v aktívnych baniach, zmierňovania emisií metánu v aktívnych hlbinných baniach a emisií metánu v zavretých a opustených hlbinných baniach.

V každom oddiele sa stanovujú povinnosti prevádzkovateľov a členských štátov v súvislosti s meraním a vykazovaním údajov o emisiách metánu, ako aj povinnosti týkajúce sa znižovania emisií metánu v príslušných lokalitách.

Kapitola 5 – Emisie metánu vznikajúce mimo Únie

V tejto kapitole sa zavádzajú nástroje transparentnosti emisií metánu vznikajúcich mimo Únie: informačná povinnosť dovozcov fosílnych palív vzhľadom na emisie metánu, zoznam transparentnosti spoločností Únie a krajín a spoločností vyvážajúcich energiu z fosílnych zdrojov do Únie vrátane informácií o ich medzinárodných povinnostiach týkajúcich sa vykazovania vzhľadom na emisie metánu a globálny nástroj monitorovania na poskytnutie informácií o množstve, výskyte a polohe zdrojov emisií metánu v celosvetovom meradle.

S cieľom zohľadniť dovoz energie z fosílnych zdrojov do Únie sa okrem toho v tejto kapitole stanovujú požiadavky na informácie dovozcov, ako aj právomoc Komisie predkladať pozmeňujúce legislatívne návrhy s cieľom uložiť prísnejšie opatrenia dodávateľom, keď budú k dispozícii lepšie údaje o globálnych emisiách metánu, a zaistiť tak dodržiavanie platných medzinárodných záväzkov Únie.

Kapitola 6 – Záverečné ustanovenia

V tejto kapitole sa stanovuje najmä systém sankcií: hoci sa uznáva, že stanovovanie sankcií je v kompetencii jednotlivých členských štátov, v oblasti sankcií sa stanovujú hlavné zásady, konkrétne kritériá stanovovania sankcií, druhy porušení, za ktoré sa majú ukladať sankcie, kritériá týkajúce sa maximálnych stropov, ako aj možnosť ukladať pravidelné penále.

Obsahuje aj ustanovenia o splnomocnení, pokiaľ ide o prijímanie delegovaných a vykonávacích aktov, ako aj doložku o preskúmaní.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o znižovaní emisií metánu v odvetví energetiky, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2019/942**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹²,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹³,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Celkový vplyv metánu, ktorý je hlavnou zložkou zemného plynu, na zmenu klímy prekonáva len oxid uhličitý a k súčasnému otepľovaniu prispieva približne jednou tretinou.
- (2) Aj keď metán zostáva v atmosfére v porovnaní s oxidom uhličitým (stovky rokov) kratší čas (10 až 12 rokov), na molekulárnej úrovni je jeho skleníkový efekt na klímu výraznejší a prispieva k tvorbe ozónu, čo je látka silne znečisťujúca ovzdušie, ktorá spôsobuje závažné zdravotné problémy. Celosvetovo množstvo metánu v atmosfére v uplynulom desaťročí prudko vzrástlo.
- (3) Podľa nedávnych odhadov Programu OSN pre životné prostredie a Koalície pre klímu a čisté ovzdušie by sa znížením emisií metánu do roku 2030 o 45 % na základe dostupných cielených opatrení a dodatočných opatrení v súlade s prioritnými cieľmi Organizácie Spojených národov (ďalej len „OSN“) v oblasti rozvoja mohlo do roku 2045 predísť globálnemu otepleniu o 0,3 °C.
- (4) Podľa údajov z inventúr skleníkových plynov Únie sa odhaduje, že odvetvie energetiky je zodpovedné za 19 % emisií metánu v Únii. Nezahŕňa to emisie metánu súvisiace so spotrebou energie z fosílnych zdrojov v Únii, ktoré vznikajú mimo Únie.
- (5) V Európskej zelenej dohode sa spája komplexný súbor vzájomne sa posilňujúcich opatrení a iniciatív zameraných na dosiahnutie klimatickej neutrality v Únii do roku 2050. V oznámení o Európskej zelenej dohode¹⁴ sa uvádza, že sa podporí dekarbonizácia plynárenstva, a to aj riešením problému metánových emisií v energetike. Komisia v októbri 2020 prijala stratégiu EÚ na zníženie emisií metánu (ďalej len „stratégia pre metán“), v ktorej stanovila opatrenia na znižovanie emisií metánu v EÚ, a to aj v odvetví energetiky, a na medzinárodnej úrovni.

¹² Ú. v. EÚ C , , s. .¹³ Ú. v. EÚ C , , s. .¹⁴ COM(2019) 640 final.

V nariadení (EÚ) 2021/1119¹⁵ (ďalej len „európsky právny predpis v oblasti klímy“) Únia zakotvila do právnych predpisov cieľ klimatickej neutrality v celom hospodárstve do roku 2050 a takisto stanovila záväzný prísľub Únie dosiahnuť zníženie domácich čistých emisií skleníkových plynov (emisie po odpočítaní ich odstraňovania) do roku 2030 minimálne o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990. Na dosiahnutie uvedenej úrovne zníženia emisií skleníkových plynov by sa emisie metánu z odvetvia energetiky mali do roku 2030 znížiť približne o 58 % v porovnaní s úrovňami z roku 2020.

- (6) Emisie metánu sú zahrnuté v rozsahu pôsobnosti cieľov Únie v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov do roku 2030, ktoré sú stanovené v európskom právnom predpise v oblasti klímy, a záväzných vnútroštátnych cieľov v oblasti znižovania emisií podľa nariadenia (EÚ) 2018/842¹⁶. V súčasnosti však na úrovni Únie neexistuje žiadny právny rámec, ktorým by sa stanovovali osobitné opatrenia na znižovanie antropogénnych emisií metánu v odvetví energetiky. Okrem toho, zatiaľ čo smernica 2010/75¹⁷ o priemyselných emisiách sa vzťahuje na emisie metánu z rafinácie minerálnych olejov a zemného plynu, nevzťahuje sa na iné činnosti v odvetví energetiky.
- (7) V tejto súvislosti by sa toto nariadenie malo uplatňovať na znižovanie emisií metánu pri prieskume a ťažbe ropy a fosílného plynu v počiatočnej fáze dodávateľského reťazca, získavaní a spracovaní fosílného plynu, preprave, distribúcii, podzemnom skladovaní plynu a termináloch skvapalneného fosílného plynu (LNG), ako aj na aktívne hlbinné a povrchové uhoľné bane a zatvorené a opustené hlbinné uhoľné bane.
- (8) Pravidlá pre presné meranie, vykazovanie a overovanie emisií metánu v odvetviach ropy, zemného plynu a uhlia, ako aj pre znižovanie týchto emisií, a to aj prostredníctvom prieskumov na zisťovanie únikov a ich opravu a obmedzení týkajúcich sa odplyňovania a spaľovania, by sa mali riešiť primeraným právnym rámcom Únie. Takýto rámec by mal obsahovať pravidlá na posilnenie transparentnosti, pokiaľ ide o dovoz energie z fosílnych zdrojov do Únie, čím sa zlepšia stimuly na širšie využívanie riešení na zmiernenie emisií metánu na celom svete.
- (9) Dodržiavanie povinností podľa tohto nariadenia si pravdepodobne bude vyžadovať investície zo strany regulovaných prevádzkovateľov a pri určovaní taríf by sa pod podmienkou dodržania zásad efektívnosti mali zohľadniť náklady spojené s takýmito investíciami.
- (10) Každý členský štát by mal určiť aspoň jeden príslušný orgán, ktorý bude dohliadať na to, aby prevádzkovatelia skutočne dodržiavali povinnosti stanovené v tomto nariadení, a mal by o určení príslušného orgánu a akýchkoľvek jeho zmenách informovať Komisiu. Určené príslušné orgány by mali prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie súladu s požiadavkami uvedenými v tomto nariadení. Vzhľadom na cezhraničný charakter činností odvetvia energetiky a emisií metánu by príslušné orgány mali spolupracovať medzi sebou a s Komisiou. V tejto súvislosti by Komisia a príslušné orgány členských štátov mali spoločne vytvoriť sieť verejných orgánov uplatňujúcich toto nariadenie s cieľom podporiť úzku

¹⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021).

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018).

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ z 24. novembra 2010 o priemyselných emisiách (integrovaná prevencia a kontrola znečisťovania životného prostredia) (Ú. v. EÚ L 334, 17.12.2010).

spoluprácu s využitím potrebných opatrení na výmenu informácií a najlepších postupov a umožniť konzultácie.

- (11) Aby sa zabezpečilo plynulé a účinné vykonávanie povinností stanovených v tomto nariadení, Komisia podporuje členské štáty prostredníctvom Nástroja technickej podpory¹⁸, v rámci ktorého sa poskytujú prispôsobené technické odborné znalosti na navrhovanie a vykonávanie reforiem vrátane reforiem, ktorými sa presadzuje znižovanie emisií metánu v odvetví energetiky. Technická podpora zahŕňa napríklad posilnenie administratívnych kapacít, harmonizáciu legislatívnych rámcov a výmenu príslušných najlepších postupov.
- (12) S cieľom zabezpečiť plnenie ich úloh by prevádzkovatelia mali príslušným orgánom poskytovať všetku potrebnú pomoc. Prevádzkovatelia by okrem toho mali v rámci obdobia určeného príslušnými orgánmi alebo akéhokoľvek iného obdobia, na ktorom sa s príslušnými orgánmi dohodli, prijať všetky potrebné opatrenia, ktoré príslušné orgány identifikovali.
- (13) Hlavný mechanizmus, ktorý majú príslušné orgány k dispozícii, by mali tvoriť inšpekcie vrátane preskúmania dokumentácie a záznamov, merania emisií a kontrol na mieste. Inšpekcie by sa mali uskutočňovať pravidelne na základe posúdenia environmentálneho rizika vykonaného príslušnými orgánmi. Inšpekcie by sa okrem toho mali vykonávať s cieľom vyšetriť opodstatnené sťažnosti a prípady nedodržiavania predpisov a zabezpečiť, aby sa opravy a výmeny komponentov vykonávali v súlade s týmto nariadením. Ak príslušné orgány identifikujú vážne porušenie požiadaviek tohto nariadenia, mali by vydať oznámenie o nápravných opatreniach, ktoré má prevádzkovateľ prijať. Príslušné orgány by mali viesť záznamy o vykonaných inšpekciách a príslušné informácie by sa mali sprístupniť v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES¹⁹.
- (14) Vzhľadom na to, že niektoré zdroje emisií metánu sa nachádzajú v blízkosti mestských alebo obytných oblastí, mali by fyzické alebo právnické osoby poškodené porušením tohto nariadenia mať možnosť predložiť príslušným orgánom náležité opodstatnené sťažnosti. Sťažovatelia by mali byť informovaní o postupoch a prijatých rozhodnutiach a konečné rozhodnutie by sa im malo doručiť v primeranom čase od predloženia sťažnosti.
- (15) Dôveryhodnosť vykázaných údajov môže zlepšiť spoľahlivý rámec overovania. Úroveň podrobnosti a technická zložitosť meraní emisií metánu si okrem toho vyžaduje riadne overovanie údajov o emisiách metánu vykázaných prevádzkovateľmi a prevádzkovateľmi uhoľných baní. Aj keď je možné vlastné overovanie, overovanie treťou stranou zabezpečuje väčšiu nezávislosť a transparentnosť. Okrem toho poskytuje harmonizovaný súbor kompetencií a úroveň odborných znalostí, ktoré by nemuseli mať všetky verejné subjekty k dispozícii. Overovatelia by mali byť akreditovaní akreditačnými orgánmi v súlade s nariadením Európskeho Parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008²⁰. Nezávislí akreditovaní overovatelia by teda mali zabezpečiť, aby boli správy o emisiách, ktoré vypracovali prevádzkovatelia a prevádzkovatelia uhoľných baní, správne a v súlade s požiadavkami uvedenými v tomto nariadení. Mali by preskúmať údaje v správach o emisiách s cieľom posúdiť ich spoľahlivosť, dôveryhodnosť a presnosť na základe bezplatných a verejne dostupných európskych alebo medzinárodných noriem, ktoré vypracovali nezávislé subjekty a ktorých uplatniteľnosť

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej podpory (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021).

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/4/ES z 28. januára 2003 o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí, ktorou sa zrušuje smernica Rady 90/313/EHS (Ú. v. EÚ L 41, 14.2.2003).

²⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008).

stanovila Komisia. Komisia by sa preto mala splnomocniť na prijímanie delegovaných aktov na účely začlenenia a stanovenia uplatniteľnosti takýchto európskych a medzinárodných noriem. Overovatelia sú oddelení od príslušných orgánov a mali by byť nezávislí od prevádzkovateľov a prevádzkovateľov uhoľných baní, ktorí by im mali poskytovať všetku pomoc potrebnú na umožnenie alebo uľahčenie vykonávania činností overovania, najmä pokiaľ ide o prístup do priestorov a predloženie dokumentácie alebo záznamov.

- (16) Vzhľadom na overovaciu úlohu, ktorou má byť poverené Medzinárodné stredisko pre monitorovanie emisií metánu (IMEO), by sa mali Komisii poskytovať informácie uvádzané v správach o emisiách predkladaných príslušným orgánom, a to najmä pokiaľ ide o metodiky agregácie údajov, ako aj analýzu a overovanie metodík a štatistických postupov, ktoré spoločnosti používajú pri kvantifikácii údajov o svojich vykázaných emisiách. Referenčné kritériá môžu v tomto smere zahŕňať normy partnerstva OGMP a usmerňovacie dokumenty. Informácie, ktoré sú výsledkom práce IMEO, by mali byť prístupné verejnosti a Komisia by mala tieto informácie využívať pri riešení akýchkoľvek zistených nedostatkov v súvislosti s meraním, vykazovaním a overovaním údajov o emisiách metánu.
- (17) IMEO zriadila Únia v októbri 2020 v spolupráci s Programom OSN pre životné prostredie, Koalíciou pre klímu a čisté ovzdušie a Medzinárodnou agentúrou pre energiu a svoju činnosť začalo na samite G20 v októbri 2021. IMEO má za úlohu zbierať, porovnávať, overovať a uverejňovať údaje o antropogénnych emisiách metánu na celosvetovej úrovni. IMEO je súčasťou Programu OSN pre životné prostredie, s ktorým Európska únia uzavrela memorandum o porozumení. Plní kľúčovú úlohu pri overovaní údajov o emisiách metánu v odvetví energetiky a je potrebné vytvoriť primerané vzťahy, aby bolo možné ho poverovať vykonávaním overovacích úloh. Keďže IMEO nie je orgánom Únie a nepodlieha právu Únie, je nevyhnutné zabezpečiť, aby prijalo primerané opatrenia na zaistenie ochrany záujmov Únie a jej členských štátov.
- (18) Od Únie sa ako od zmluvnej strany Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) a Parížskej dohody vyžaduje, aby každoročne predkladala inventarizačnú správu o antropogénnych emisiách skleníkových plynov, ktorá predstavuje súhrn národných inventúr skleníkových plynov členských štátov a je vypracovaná na základe osvedčených metodík prijatých Medzivládny panelom o zmene klímy (IPCC).
- (19) V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999²¹ sa od členských štátov vyžaduje, aby Komisii vykazovali údaje z inventúry skleníkových plynov a podávali správy o svojich národných projekciách. V zmysle článku 17 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2018/1999 má vykazovanie prebiehať podľa usmernení UNFCCC k vykazovaniu a často vychádza skôr zo štandardných emisných faktorov než z priamych meraní na úrovni zdroja, z čoho vyplývajú neistoty, pokiaľ ide o pôvod, frekvenciu a rozsah emisií.
- (20) Údaje za jednotlivé krajiny vykázané podľa ustanovení UNFCCC o vykazovaní sa predkladajú sekretariátu UNFCCC podľa rôznych úrovní vykazovania v súlade s usmerneniami IPCC. V tejto súvislosti IPCC vo všeobecnosti navrhuje používať v prípade zdrojov emisií, ktoré majú z hľadiska absolútnej úrovne, trendu alebo neistoty významný vplyv na celkovú inventúru skleníkových plynov v krajine, metódy vyššej úrovne.

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

- (21) Jednotlivé úrovne predstavujú mieru metodologickej komplexnosti. Existujú tri úrovne. Metódy úrovne 1 sú zvyčajne založené na štandardných emisných faktoroch IPCC a vyžadujú sa pri nich len základné údaje o činnosti s najnižším stupňom členenia. Vyššie úrovne zvyčajne využívajú prepracovanejšie metódy a emisné faktory špecifické pre konkrétny zdroj, technológiu, región alebo krajinu, ktoré sú často založené na meraniach, a zvyčajne sa pri nich vyžadujú podrobnejšie rozčlenené údaje o činnosti. Konkrétne sa na úrovni 2 musia namiesto štandardných emisných faktorov používať emisné faktory špecifické pre danú krajinu, zatiaľ čo úroveň 3 si vyžaduje údaje alebo merania podľa jednotlivých zariadení a zahŕňa uplatňovanie prísneho posudzovania zdola nahor podľa typu zdroja na úrovni jednotlivých zariadení. Úrovne 1 až 3 sú odstupňované podľa miery istoty meraní emisií súvisiacich s metánom²².
- (22) Pokiaľ ide o úroveň, na ktorej členské štáty vykazujú UNFCCC svoje emisie metánu súvisiace s energiou, uplatňujú jednotlivé členské štáty rôzne postupy. Vykazovanie na úrovni 2 v prípade veľkých zdrojov emisií je v súlade s usmerneniami IPCC k vykazovaniu, keďže úroveň 2 sa považuje za metódu vyššej úrovne. V dôsledku toho sa metodiky odhadu a vykazovanie emisií metánu súvisiacich s energiou v jednotlivých členských štátoch líšia a vo viacerých členských štátoch je v prípade emisií metánu z uhlia, zemného plynu a ropy stále veľmi časté vykazovanie na najnižšej úrovni, t. j. na úrovni 1.
- (23) V súčasnosti sa emisie metánu v mnohých krajinách naďalej kvantifikujú a zmiernujú hlavne prostredníctvom dobrovoľných iniciatív pod vedením odvetvia. Kľúčovou iniciatívou pod vedením odvetvia energetiky je Partnerstvo pre emisie metánu z ropy a zo zemného plynu (ďalej len „partnerstvo OGMP“), dobrovoľná iniciatíva zacielená na meranie a vykazovanie emisií metánu, ktorú v roku 2014 založil Program OSN pre životné prostredie (UNEP) a Koalícia pre klímu a čisté ovzdušie (CCAC) a v ktorej správnej rade je zastúpená Komisia. Partnerstvo OGMP sa zameriava na zavádzanie najlepších postupov s cieľom zlepšiť dostupnosť celosvetových informácií o kvantifikácii a riadení emisií metánu a podnecovať zmiernujúce opatrenia na ich znížovanie. Doteraz sa k partnerstvu OGMP prihlásilo vyše 60 spoločností, čo predstavuje 30 % celosvetovej ťažby ropy a zemného plynu a súvisiacich zariadení na piatich kontinentoch. Na práci partnerstva OGMP spojenej s vývojom štandardov a metodík sa podieľajú vlády, občianska spoločnosť a podniky. Najnovšiu verziu dynamického štandardu v oblasti emisií metánu predstavuje rámec OGMP 2.0, ktorý môže slúžiť ako vhodný základ pre štandardy týkajúce sa emisií metánu vychádzajúce zo spoľahlivých vedeckých noriem.
- (24) V tejto súvislosti je potrebné zlepšiť meranie a kvalitu vykazovaných údajov o emisiách metánu vrátane hlavných zdrojov emisií metánu súvisiacich s energiou vyrábanou a spotrebúvanou v Únii. Okrem toho by sa mala zabezpečiť dostupnosť údajov na úrovni zdroja a dôkladná kvantifikácia emisií, čím sa zvýši spoľahlivosť vykazovania a rozšíri priestor na vhodné zmiernujúce opatrenia.
- (25) Ak má byť meranie a vykazovanie účinné, ropné a plynárenské spoločnosti by mali mať povinnosť merať a vykazovať emisie metánu podľa zdroja a sprístupňovať členským štátom súhrnné údaje, aby členské štáty mohli zostavovať svoje inventúry s väčšou presnosťou. Okrem toho je potrebné účinné overovanie údajov vykazovaných spoločnosťami a vykazovanie by malo prebiehať raz za rok, aby sa minimalizovala administratívna záťaž pre prevádzkovateľov.
- (26) Toto nariadenie vychádza z rámca OGMP 2.0, keďže daný rámec spĺňa kritériá uvedené v odôvodneniach 24 a 25, podľa ktorých má prispieť k zberu hodnoverných a spoľahlivých

²² IPCC (2019) *2019 Refinement to the 2006 IPCC guidelines for national greenhouse gas inventories* (Úprava z roku 2019 týkajúca sa usmernení IPCC z roku 2006 k národným inventúram skleníkových plynov).

údajov, ktoré by tvorili dostatočný základ na monitorovanie emisií metánu, a v prípade potreby k zavedeniu dodatočných opatrení na ďalšie obmedzenie emisií metánu.

- (27) Rámec OGMP 2.0 má päť úrovní vykazovania. Vykazovanie na úrovni zdroja sa začína na úrovni 3, ktorá sa považuje za porovnateľnú s úrovňou 3 UNFCCC. Umožňuje použitie všeobecných emisných faktorov. Vykazovanie na úrovni 4 rámca OGMP 2.0 si vyžaduje priame merania emisií metánu na úrovni zdroja. Umožňuje použitie špecifických emisných faktorov. Vykazovanie na úrovni 5 rámca OGMP 2.0 si vyžaduje doplnenie o doplnkové merania na úrovni lokality. Okrem toho musia spoločnosti podľa rámca OGMP 2.0 vykazovať priame merania emisií metánu do troch rokov od prístúpenia k OGMP 2.0 v prípade prevádzkovaných zariadení a do piatich rokov v prípade neprevádzkovaných zariadení. Na základe prístupu prijatého v rámci OGMP 2.0, pokiaľ ide o vykazovanie na úrovni zdroja, a vzhľadom na skutočnosť, že v roku 2021 bol v Únii veľký počet spoločností, ktoré už k OGMP 2.0 pristúpili, by sa od prevádzkovateľov v Únii malo vyžadovať, aby predkladali priame merania emisií na úrovni zdroja do 24 mesiacov v prípade prevádzkovaných zariadení a do 36 mesiacov v prípade neprevádzkovaných zariadení. Popri kvantifikácii na úrovni zdroja umožňuje kvantifikácia na úrovni lokality posúdenie, overovanie a zosúladenie odhadov na úrovni zdroja agregovaných podľa jednotlivých lokalít, čím sa zvyšuje dôvera vo vykazované emisie. Podobne ako v rámci OGMP 2.0 sa v tomto nariadení vyžadujú merania na úrovni lokality s cieľom zosúladiť merania na úrovni zdroja.
- (28) Podľa údajov z inventúry skleníkových plynov Únie je viac ako polovica všetkých priamych emisií metánu v odvetví energetiky spôsobená neúmyselným uvoľňovaním emisií do atmosféry. V prípade ropy a zemného plynu to tvorí najväčší podiel emisií metánu.
- (29) K neúmyselným únikom metánu do atmosféry môže dochádzať počas vrtania, ťažby, ako aj počas spracovania, skladovania, prepravy a distribúcie konečným spotrebiteľom. Môžu sa vyskytovať aj v neaktívnych vrtoch na ťažbu ropy alebo zemného plynu. Niektoré emisie sú spôsobené nedostatkami alebo bežným opotrebovaním technických komponentov, ako sú spoje, príruby a ventily, alebo poškodenými komponentmi, napríklad v prípade nehôd. Korózia alebo poškodenie môže takisto viesť k únikom zo stien tlakových zariadení.
- (30) Zatiaľ čo odplyňovanie metánu je zvyčajne úmyselné a vyplýva z procesov alebo činností a z používania zariadení určených na tento účel, môže k nemu dochádzať aj neúmyselne, napríklad v prípade poruchy.
- (31) S cieľom znížiť tieto emisie by prevádzkovatelia mali prijať všetky dostupné opatrenia, aby vo svojich prevádzkach emisie metánu minimalizovali.
- (32) Konkrétnejšie sa emisie metánu z únikov najčastejšie znižujú prostredníctvom prieskumov týkajúcich sa zisťovania únikov metánu a ich opravy, ktoré sa vykonávajú s cieľom identifikovať úniky a následne ich opraviť. Prevádzkovatelia by preto mali prinajmenšom vykonávať pravidelné prieskumy týkajúce sa zisťovania únikov a ich opravy, ktoré by mali zahŕňať aj prieskum komponentov na odvádzanie metánu, aby sa odhalilo jeho neúmyselné vypúšťanie.
- (33) Na tento účel by sa mal zaviesť harmonizovaný prístup na zabezpečenie rovnakých podmienok pre všetkých prevádzkovateľov v Únii. Tento prístup by mal zahŕňať minimálne požiadavky na prieskumy týkajúce sa zisťovania únikov a ich opravy, pričom by sa členským štátom a prevádzkovateľom ponechala primeraná miera flexibility. Je to nevyhnutné na to, aby sa umožnila inovácia a vývoj nových technológií a metód na zisťovanie únikov a ich opravu, čím sa zabráni odkázanosti na jednu technológiu na úkor ochrany životného prostredia. Stále sa

objavujú nové technológie a detekčné metódy a členské štáty by mali podporovať inováciu v tomto odvetví, aby bolo možné prijať najpresnejšie a nákladovo najefektívnejšie metódy.

- (34) Povinnosti súvisiace s prieskumami týkajúcimi sa zisťovania únikov a ich opravy by mali vychádzať z niekoľkých osvedčených postupov. V prvom rade by sa tieto prieskumy mali zameriavať na zisťovanie a odstraňovanie únikov, a nie na ich kvantifikáciu, pričom oblasti s vyšším rizikom úniku by sa mali kontrolovať častejšie; frekvencia prieskumov by sa mala riadiť nielen potrebou opravy komponentov, z ktorých metán uniká nad rámec prahovej hodnoty emisií metánu, ale aj prevádzkovými aspektmi, pričom by sa mali brať do úvahy bezpečnostné riziká. Ak sa teda zistí vyššie riziko pre bezpečnosť alebo vyššie riziko strát metánu, príslušné orgány by mali mať možnosť odporučiť vyššiu frekvenciu prieskumov príslušných komponentov; všetky úniky by sa bez ohľadu na ich rozsah mali zaznamenávať a monitorovať, pretože malé úniky môžu vyústiť do rozsiahlejších únikov; po oprave úniku by malo nasledovať potvrdenie, že oprava je účinná; s cieľom zaistiť, aby sa v budúcnosti mohli používať vyspelejšie technológie na zisťovanie emisií metánu, by sa mala špecifikovať hranica rozsahu straty metánu, pri ktorej dosiahnutí alebo prekročení je opodstatnené vykonať opravu, pričom by prevádzkovatelia mali možnosť vybrať si detekčné zariadenie. V prípade potreby sa v kontexte tohto nariadenia môže použiť priebežné monitorovanie.
- (35) Odplyňovanie spočíva v uvoľňovaní nespáleného metánu do atmosféry buď úmyselne v dôsledku procesov, činností alebo používania zariadení na to určených, alebo neúmyselne v prípade poruchy. Keďže odplyňovanie má silný vplyv na emisie skleníkových plynov, malo by sa zakázať s výnimkou mimoriadnych situácií, poruchy alebo určitých špecifických udalostí, pri ktorých sa odplyňovaniu v určitom rozsahu nemožno vyhnúť.
- (36) Spaľovanie je riadené spaľovanie metánu na účely likvidácie v zariadení určenom na takéto spaľovanie. Ak sa vykonáva počas bežnej ťažby ropy alebo fosílného plynu a dôvodom na takéto spaľovanie je, že zariadenia nedokážu, resp. geologické podmienky neumožňujú metán opätovne vtlačať, prípadne využiť na mieste alebo ho distribuovať na trh, považuje sa za bežné spaľovanie. Bežné spaľovanie by sa malo zakázať. Spaľovanie by malo byť prípustné len vtedy, keď je to jediná alternatíva k odplyňovaniu a ak odplyňovanie nie je zakázané. Odplyňovanie je pre životné prostredie škodlivejšie než spaľovanie, keďže uvoľnený plyn zvyčajne obsahuje vysokú úroveň metánu, zatiaľ čo spaľovaním sa metán oxiduje na oxid uhličitý.
- (37) Ak sa spaľovanie používa ako alternatíva k odplyňovaniu, spaľovacie zariadenia musia metán spaľovať účinne. Preto by sa pre prípady, v ktorých je spaľovanie prípustné, mala zahrnúť aj požiadavka na účinnosť spaľovania. Malo by sa takisto vyžadovať používanie zapaľovacích horákov, ktoré zaisťujú spoľahlivejšie zapaľovanie, pretože nie sú ovplyvnené vetrom.
- (38) Pred spaľovaním metánu, a teda aj pred odplyňovaním, by sa vždy malo uprednostňovať opätovné vstrekovanie, používanie metánu na mieste alebo jeho distribúcia na trh. Prevádzkovatelia, ktorí odplyňujú, by mali príslušným orgánom poskytnúť dôkaz o tom, že metán nebolo možné opätovne vtlačať, použiť na mieste, distribuovať na trh, ani spaľovať, a prevádzkovatelia, ktorí spaľujú, by mali príslušným orgánom poskytnúť dôkaz o tom, že metán nebolo možné opätovne vstrekovať, použiť na mieste, ani distribuovať na trh.
- (39) Prevádzkovatelia by mali bezodkladne informovať príslušné orgány o rozsiahlych prípadoch odplyňovania a spaľovania a predložiť o všetkých prípadoch odplyňovania a spaľovania komplexnejšie správy. Mali by takisto zabezpečiť, aby vybavenie a zariadenia spĺňali normy stanovené v práve Únie.
- (40) Emisie metánu z neaktívnych vrtov na ťažbu ropy a zemného plynu predstavujú riziká pre verejné zdravie, bezpečnosť a životné prostredie. Mali by preto naďalej podliehať povinnostiam

monitorovania a vykazovania a tieto vrty a ich okolie by sa mali regenerovať a remediovať. V takýchto prípadoch by rozhodujúcu úlohu mali zohrávať členské štáty, najmä pokiaľ ide o vypracovanie inventúr a plánov zmierňovania.

- (41) Z údajov z inventúry skleníkových plynov EÚ vyplýva, že najväčším jednotlivým zdrojom emisií metánu v odvetví energetiky Únie sú emisie metánu z uhoľných baní. V roku 2019 predstavovali priame emisie z uhoľného odvetvia 31 % emisií metánu, čo sa takmer rovná percentuálnemu podielu priamych emisií metánu spoločne z ropy a fosílného plynu, ktoré dosahujú 33 %.
- (42) V súčasnosti neexistujú žiadne osobitné predpisy na úrovni celej Únie, ktorými by sa obmedzovali emisie metánu z odvetvia uhlia, a to napriek dostupnosti širokej škály technológií na ich zmierňovanie. Neexistuje žiadna norma Únie ani medzinárodná norma týkajúca sa monitorovania, vykazovania a overovania pre odvetvie uhlia. V Únii tvorí vykazovanie emisií metánu z uhoľného priemyslu súčasť vykazovania emisií skleníkových plynov členskými štátmi a údaje týkajúce sa hlbinných baní sú zahrnuté aj do Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok zriadeného nariadením (ES) č. 166/2006²³.
- (43) Emisie metánu sú v prvom rade spojené s podzemnými banskými činnosťami, a to v aktívnych aj opustených baniach²⁴. V aktívnych hlbinných baniach sa koncentrácia metánu vo vzduchu nepretržite kontroluje, pretože predstavuje ohrozenie zdravia a bezpečnosti. V prípade hlbinných uhoľných baní dochádza k prevažnej väčšine emisií metánu prostredníctvom ventilačných a odvádzacích alebo odplyňovacích systémov, ktoré predstavujú dva hlavné spôsoby znižovania koncentrácie metánu vo vetracích šachtách baní.
- (44) Keď sa ťažba zastaví a baňa sa zatvorí alebo odstaví, naďalej sa v nej uvoľňuje metán, označovaný ako metán z opustených baní. K týmto emisiám zvyčajne dochádza v presne identifikovaných bodových zdrojoch, ako sú vetracie šachty alebo otvory na znižovanie tlaku. Vzhľadom na zvýšené ambície v oblasti klímy a presun výroby energie na zdroje energie s nižšou uhlíkovou náročnosťou sa emisie metánu z opustených baní v Únii pravdepodobne zvýšia. Odhaduje sa, že v baniach, ktoré nie sú zatopené, sa metán naďalej uvoľňuje aj desať rokov po ukončení ťažby na úrovni, ktorá dosahuje približne 40 % emisií zaznamenaných v čase zatvorenia bane²⁵. Nakladanie s metánom z opustených baní je navyše z dôvodu rôznych vlastníckych a ťažobných práv v celej EÚ naďalej roztrieštené. Členské štáty by preto mali zostaviť súpis zatvorených a opustených uhoľných aktív a malo by sa vyžadovať, aby buď členské štáty, alebo určená zodpovedná strana inštalovala zariadenia na meranie emisií metánu.
- (45) V aktívnych povrchových uhoľných baniach v Únii sa ťaží hnedé uhlie a emituje sa z nich menej metánu ako v prípade hlbinných uhoľných baní. Podľa inventúry skleníkových plynov Únie aktívne povrchové bane v roku 2019 emitovali 166 kiloton v porovnaní s 828 kilotonami z hlbinných uhoľných baní²⁶. Meranie emisií metánu z povrchových uhoľných baní je náročné vzhľadom na ich difúznú povahu na rozsiahlom území. Preto sa emisie z povrchových baní

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006 z 18. januára 2006 o zriadení Európskeho registra uvoľňovania a prenosov znečisťujúcich látok, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 91/689/EHS a 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 33, 4.2.2006).

²⁴ (2020) N. Kholod a kol., *Global methane emissions from coal mining to continue growing even with declining coal production* (Svetové emisie metánu z ťažby uhlia pokračujú v raste aj napriek klesajúcej ťažbe uhlia), *Journal of Cleaner Production*, zv. 256, 120489.

²⁵ (2020) N. Kholod a kol., *Global methane emissions from coal mining to continue growing even with declining coal production* (Svetové emisie metánu z ťažby uhlia pokračujú v raste aj napriek klesajúcej ťažbe uhlia), *Journal of Cleaner Production*, zv. 256, 120489.

²⁶ Emisie metánu v odvetví energetiky v kilotonách, rozčlenené podľa kategórií emisných zdrojov, vykázané UNFCCC v apríli 2021 Európskou environmentálnou agentúrou v mene EÚ.

merajú len zriedka, a to aj napriek dostupnosti technológií²⁷. Emisie metánu z povrchových baní možno odvodiť pomocou emisných faktorov špecifických pre danú uhoľnú panvu²⁸ a s väčšou presnosťou pomocou emisných faktorov špecifických pre konkrétnu baňu alebo ložisko, keďže uhoľné panvy majú ložiská s rôznou kapacitou na zachytávanie metánu²⁹. Emisné faktory možno odvodiť z merania obsahu plynu v slojoch vo vzorkách odobratých z prieskumných vrtov³⁰. Prevádzkovatelia uhoľných baní by preto mali merať emisie metánu v povrchových uhoľných baniach pomocou takýchto emisných faktorov.

- (46) Prevádzkovatelia uhoľných baní by preto mali vykonávať priebežné meranie a kvantifikáciu emisií metánu z vetracích šácht v hlbinných uhoľných baniach, nepretržité meranie vypúšťaného a spaľovaného metánu v staniach na odvádzanie plynu a v prípade povrchových uhoľných baní používať špecifické emisné faktory. Tieto údaje by mali vykazovať príslušným orgánom.
- (47) V súčasnosti možno zmiernenie emisií metánu najlepšie dosiahnuť v aktívnych a zatvorených alebo opustených hlbinných uhoľných baniach. Účinné zmiernovanie emisií metánu z aktívnych a zo zatvorených alebo opustených povrchových baní je v súčasnosti technologicky obmedzené. S cieľom podporiť výskum a vývoj v oblasti technológií na zmiernovanie týchto emisií v budúcnosti by však malo prebiehať účinné a podrobné monitorovanie, vykazovanie a overovanie rozsahu týchto emisií.
- (48) Hlbinné bane tvoria uhoľné bane na ťažbu buď energetického, alebo koksovateľného uhlia. Energetické uhlie sa používa predovšetkým ako zdroj energie a koksovateľné uhlie sa používa ako palivo a ako reaktant v procese výroby ocele. Meranie, vykazovanie a overovanie emisií metánu by sa malo vykonávať v baniach na koksovateľné aj na energetické uhlie.
- (49) Pokiaľ ide o aktívne hlbinné uhoľné bane, zmiernovanie emisií metánu by sa malo realizovať prostredníctvom postupného upúšťania od odplyňovania a spaľovania. Hoci v prípade zatvorených alebo opustených hlbinných uhoľných baní možno emisiám metánu predísť zatopením banských diel, tento postup neprebíha systematicky a nesie so sebou environmentálne riziká. Aj v týchto baniach by sa malo postupne ukončiť odplyňovanie a spaľovanie. Keďže vzhľadom na geologické obmedzenia a environmentálne aspekty nemožno prijať univerzálny prístup na zmiernenie emisií metánu z opustených hlbinných uhoľných baní³¹, členské štáty by mali vypracovať vlastný plán zmiernovania, v ktorom zohľadnia konkrétne obmedzenia a technickú uskutočniteľnosť zmiernovania emisií metánu z opustených baní.

²⁷ *Best Practice Guidance for Effective Management of Coal Mine Methane at National Level: Monitoring, Reporting, Verification and Mitigation* (Usmernenia o najlepších postupoch na účinné riadenie metánu z uhoľných baní na vnútroštátnej úrovni: monitorovanie, vykazovanie, overovanie a zmiernovanie), ECE Energy Series č. 71, EHK OSN 2021 (pripravuje sa).

²⁸ *2006 IPCC guidelines for national greenhouse gas inventories* (Usmernenia IPCC z roku 2006 k národným inventúram skleníkových plynov).

²⁹ *Bilans Zasobow Zloz Kopalni, stan na 31.12.2020*, Štátny geologický ústav [Surowce mineralne \(pgi.gov.pl\)](http://Surowce.mineralne.pgi.gov.pl).

³⁰ *Best Practice Guidance for Effective Management of Coal Mine Methane at National Level: Monitoring, Reporting, Verification and Mitigation* (Usmernenia o najlepších postupoch na účinné riadenie metánu z uhoľných baní na vnútroštátnej úrovni: monitorovanie, vykazovanie, overovanie a zmiernovanie), ECE Energy Series č. 71, EHK OSN 2021 (pripravuje sa).

³¹ *Best Practice Guidance for Effective Methane Recovery and Use from Abandoned Mines* (Usmernenie o najlepších postupoch na účinné získavanie a používanie metánu z opustených baní) (EHK OSN, 2019).

- (50) V nadväznosti na návrh Komisie Rada 28. júna 2021 prijala nový právny základ Výskumného fondu pre uhlie a oceľ³², v ktorom sa predpokladá podpora výskumu a inovácií s cieľom zmeniť účel neaktívnych uhoľných baní alebo uhoľných baní v procese zatvárania a súvisiacej infraštruktúry v súlade s celkovým cieľom upustiť od využívania uhlia a v súlade s Mechanizmom spravodlivej transformácie. V tejto súvislosti bude jedným z hlavných cieľov nového programu Výskumného fondu pre uhlie a oceľ na nadchádzajúce roky minimalizovať environmentálny vplyv uhoľných baní v procese transformácie, najmä pokiaľ ide o emisie metánu.
- (51) Únia je závislá od dovozu 70 % svojej spotreby čierneho uhlia, 97 % spotreby ropy a 90 % spotreby fosílného plynu. O rozsahu, pôvode ani o povahe emisií metánu, ktoré súvisia s energiou z fosílnych zdrojov spotrebúvanou v Únii, no dochádza k nim v tretích krajinách, neexistujú presné poznatky.
- (52) Účinky na globálne otepľovanie spôsobené emisiami metánu majú cezhraničný charakter. Hoci niektoré krajiny vyrábajúce energiu z fosílnych zdrojov začínajú na vnútroštátnej úrovni podnikat' kroky s cieľom znížiť emisie metánu z odvetvia energetiky, mnohí vývozcovia nepodliehajú na príslušnom domácom trhu žiadnej regulácii. Títo prevádzkovatelia potrebujú jasné stimuly na to, aby v súvislosti so svojimi emisiami metánu konali, a preto by sa trhom mali sprístupniť transparentné informácie o emisiách metánu.
- (53) Presné údaje o medzinárodných emisiách metánu (úroveň 3 UNFCCC alebo ekvivalentná úroveň) v súčasnosti existujú len v obmedzenom rozsahu. Mnohé krajiny vyvážajúce energiu z fosílnych zdrojov doteraz UNFCCC nepredložili úplné údaje z inventúr. Zároveň dôkazy svedčia o tom, že za posledných 20 rokov došlo k výraznému celosvetovému nárastu emisií metánu z činností spojených s ťažbou ropy a zemného plynu zo 65 na 80 Mt za rok³³.
- (54) Ako sa uvádza v oznámení o stratégii EÚ pre metán³⁴, Únia je odhodlaná spolupracovať so svojimi energetickými partnermi a s ďalšími kľúčovými krajinami dovážajúcimi energiu z fosílnych zdrojov s cieľom riešiť otázku emisií metánu v celosvetovom meradle. Diplomacia v oblasti energetiky už v problematike emisií metánu priniesla významné výsledky. V septembri 2021 Únia a Spojené štáty oznámili globálny záväzok o metáne, čo je politický záväzok znížiť svetové emisie metánu do roku 2030 o 30 % (v porovnaní s úrovňami z roku 2020), ktorého plnenie sa začalo na konferencii OSN o zmene klímy (COP 26) v novembri 2021 v Glasgowe. K podpore sa zaviazalo viac než sto krajín, čo predstavuje takmer polovicu svetových antropogénnych emisií metánu. Súčasťou globálneho záväzku o metáne je aj záväzok prejsť k využívaniu najlepších dostupných metódík emisných inventúr na kvantifikovanie emisií metánu s osobitným zameraním na zdroje vysokých emisií.
- (55) Okrem toho bude mať dôležitú a vedúcu úlohu pri zlepšovaní transparentnosti v oblasti emisií metánu v rámci globálneho odvetvia energetiky Medzinárodné stredisko pre monitorovanie

³² Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1094 z 28. júna 2021, ktorým sa mení rozhodnutie 2008/376/ES o prijatí výskumného programu Výskumného fondu pre uhlie a oceľ a o viacročných technických pokynoch pre tento program (Ú. v. EÚ L 236, s. 69). Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1207 z 19. júla 2021, ktorým sa mení rozhodnutie 2003/77/ES, ktorým sa ustanovujú viacročné finančné usmernenia na riadenie aktív ESUO v likvidácii a na riadenie aktív Výskumného fondu uhlia a ocele po skončení tejto likvidácie. Rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1208 z 19. júla 2021, ktorým sa mení rozhodnutie 2003/76/ES, ktorým sa ustanovujú opatrenia potrebné na vykonávanie protokolu tvoriaceho prílohu k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva o finančných následkoch uplynutia platnosti zmluvy o založení ESUO a o Výskumnom fonde pre uhlie a oceľ (Ú. v. EÚ L 261, s. 54).

³³ *Global Assessment of Oil and Gas Methane 1 Ultra-Emitters* (Celosvetové hodnotenie zdrojov ultravysokých emisií metánu z ťažby ropy a zemného plynu); T. Lauvaux, C. Giron, M. Mazzolini, A. d'Aspremont, R. Duren, D. Cusworth, D. Shindell, P. Ciaisi; apríl 2021.

³⁴ COM(2020) 663 final.

emisií metánu (IMEO). Zriadenie strediska IMEO podporila Rada vo svojich záveroch o diplomacii v oblasti klímy a energetiky z januára 2021³⁵.

- (56) Ako sa výslovne uvádza v oznámení o stratégii EÚ na zníženie emisií metánu³⁶, Komisia bude so strediskom IMEO spolupracovať na zostavení „indexu dodávok metánu“. Index poskytne údaje o emisiách metánu z rôznych fosílnych zdrojov energie po celom svete – vrátane údajov z odhadov a meraní na úrovni zdroja, ako aj leteckého/satelitného monitorovania – čím sa umožní nákupcom energie z fosílnych zdrojov prijímať pri nákupe informované rozhodnutia na základe množstva emisií metánu z fosílnych zdrojov energie.
- (57) Únia popri stále prebiehajúcej úspešnej diplomatickej činnosti s cieľom splniť uvedené celosvetové záväzky ďalej nabáda k významnému zníženiu množstva emisií metánu na celosvetovej úrovni, a to zvlášť v krajinách, ktoré sú dodávateľmi energie z fosílnych zdrojov pre Úniu.
- (58) Dovozcovia energie z fosílnych zdrojov do Únie by teda mali poskytovať členským štátom informácie o opatreniach, ktoré realizovali vývozcovia v súvislosti s meraním, vykazovaním a zmiernovaním množstva emisií metánu, a to najmä o vykonávaní regulačných alebo dobrovoľných opatrení na kontrolu množstva ich emisií vrátane opatrení ako prieskumy na zisťovanie únikov a ich opravu alebo opatrení na kontrolu a obmedzovanie odplyňovania a spaľovania metánu. Úroveň vykonávania meraní a vykazovania stanovené v rámci požiadaviek na informácie uplatňovaných v prípade dovozcov sa zhodujú s úrovňami požadovanými v tomto nariadení od prevádzkovateľov z Únie, ako sa uvádzajú v odôvodneniach 24 až 26 a odôvodnení 46. Poskytovanie informácií o opatreniach na kontrolu emisií metánu nepredstavuje väčšiu záťaž ako poskytovanie informácií v prípade prevádzkovateľov z Únie.
- (59) Členské štáty by mali tieto informácie oznamovať Komisii. Na ich základe by Únia mala zriadiť a udržiavať databázu transparentnosti v oblasti dovozu energie z fosílnych zdrojov do Únie s podrobnými informáciami o tom, či sa dané vyvážajúce spoločnosti hlásia k partnerstvu OGMP pre ropné a plynárske spoločnosti a v stanovenom rozsahu aj k rovnocennej, medzinárodne alebo v Únii uznávanej norme pre uhoľné spoločnosti. Takéto informácie by mali preukázať úroveň záväzku spoločností vo vyvážajúcich krajinách merať, vykazovať a overovať množstvo emisií metánu podľa metodiky úrovne 3 pre vykazovanie v súlade s dohovorom UNFCCC. Databáza transparentnosti by slúžila ako zdroj informácií pre rozhodovanie pri nákupe pre dovozcov energie z fosílnych zdrojov do Únie, ako aj pre ďalšie zainteresované strany a verejnosť. Takisto by mala v prípade spoločností z Únie a spoločností vyvážajúcich energiu z fosílnych zdrojov do Únie odrážať ich úsilie merať a vykazovať, ako aj znižovať množstvo emisií metánu. Mala by zahŕňať aj informácie o regulačných opatreniach týkajúcich sa merania, vykazovania a zmiernovania, ktoré prijali krajiny, kde sa energia z fosílnych zdrojov vyrába.
- (60) Okrem toho by mala Únia zaviesť nástroj na monitorovanie globálnych zdrojov emisií metánu poskytujúci informácie o množstve, výskyte a polohe zdrojov veľkého množstva emisií metánu. To by malo priniesť ďalšie skutočné a preukázateľné výsledky zavádzania opatrení týkajúcich sa regulácie a účinného zmiernovania množstva emisií metánu prijatých spoločnosťami z Únie a spoločnosťami dodávajúcimi do Únie energiu z fosílnych zdrojov. Nástroj by mal zhromažďovať údaje od viacerých certifikovaných poskytovateľov údajov a služieb vrátane zložky Copernicus Vesmírneho programu Únie a strediska IMEO. Prispieval by do

³⁵ 5263/21 TI/eb 1 RELEX.1.C.

³⁶ COM(2020) 663 final.

dvojstranných dialógov Komisie s dotknutými krajinami, v rámci ktorých sa diskutuje o rozličných predpokladaných scenároch v súvislosti s politikami a opatreniami týkajúcimi sa emisií metánu.

- (61) Kombinácia týchto opatrení, ako sa uvádzajú v odôvodneniach 58 až 60, by mala v prospech nakupujúcich zlepšiť transparentnosť, umožniť im, aby prijímali informované rozhodnutia o zdrojoch dodávok, a celosvetovo zlepšiť možnosť širšieho prijatia riešení na zmiernenie množstva emisií metánu. Okrem toho by ďalej mali stimulovať medzinárodné spoločnosti, aby sa hlásili k medzinárodným normám merania a vykazovania emisií metánu, ako napríklad partnerstvo OGMP, alebo prijali účinné opatrenia na ich meranie, vykazovanie a zmierňovanie. Tieto opatrenia sú navrhnuté ako základ postupného sprísňovania opatrení uplatniteľných v rámci dovozu. Komisia by teda mala byť splnomocnená meniť alebo dopĺňať požiadavky na vykazovanie kladené na dovozcov. Okrem toho by Komisia by mala hodnotiť vykonávanie týchto opatrení, a pokiaľ to uzná za vhodné, predkladať návrhy na preskúmanie s cieľom uložiť dovozcom prísnejšie opatrenia a zabezpečiť porovnateľnú úroveň účinnosti opatrení uplatniteľných v tretích krajinách na účely monitorovania, vykazovania, overovania a zmierňovania množstva emisií metánu. Pri hodnotení by sa mala zohľadniť činnosť strediska IMEO vrátane indexu dodávok metánu, databázy transparentnosti a nástroja na monitorovanie globálnych zdrojov emisií metánu. Pokiaľ Komisia uzná za vhodné sprísniť opatrenia uplatniteľné v rámci dovozu, je osobitne dôležité, aby počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to vrátane konzultácií s príslušnými tretími krajinami.
- (62) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby porušenie tohto nariadenia bolo sankcionované účinnými, primeranými a odrádzajúcimi sankciami, ktoré môžu zahŕňať pokuty a pravidelné penále, a prijať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Aby sa zaistil výrazný odrádzajúci účinok, mali by byť sankcie primerané druhu porušenia, možnej výhode pre prevádzkovateľa a druhu a závažnosti environmentálnej škody. Pri ukladaní sankcií by sa mala venovať náležitá pozornosť povahe, závažnosti a trvaniu predmetného porušenia. Ukladanie sankcií by malo byť primerané a malo by byť v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom, ako aj s uplatniteľnými procesnými zárukami a so zásadami Charty základných práv.
- (63) Na zabezpečenie väčšej konzistentnosti by sa mal zostaviť zoznam druhov porušení, na ktoré by sa mali vzťahovať sankcie. S cieľom prispieť ku konzistentnejšiemu uplatňovaniu sankcií by sa mali stanoviť spoločné neúplné a orientačné kritériá na ich uplatňovanie. Odrádzajúci účinok sankcií by sa mal posilniť možnosťou uverejňovať informácie týkajúce sa sankcií uložených členskými štátmi v súlade s požiadavkami na ochranu údajov stanovenými v nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679³⁷ a (EÚ) 2018/1725³⁸.
- (64) Ako výsledok ustanovení vyžadujúcich, aby sa pri stanovovaní taríf zohľadňovali investície realizované regulovanými prevádzkovateľmi, by sa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942³⁹ malo zmeniť tak, že sa agentúra ACER poverí úlohou sprístupniť súbor ukazovateľov a referenčných hodnôt pre porovnanie jednotkových investičných nákladov spojených s meraním, vykazovaním a znižovaním emisií metánu v rámci porovnateľných projektov.

³⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

³⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

³⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 z 5. júna 2019, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (Ú. v. EÚ L 158, 14.6.2019).

- (65) Na účely vymedzenia prvkov postupného ukončovania procesov odplyňovania a spaľovania v baniach na koksovateľné uhlie by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s cieľom doplniť toto nariadenie tak, že sa stanovia obmedzenia pre bane na koksovateľné uhlie týkajúce sa odplyňovania metánu cez vetracie šachty. Okrem toho by sa s cieľom umožniť podľa potreby požadovať od dovozcov ďalšie informácie mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorými sa toto nariadenie doplní tak, že sa zmenia alebo doplnia požiadavky na informácie, ktoré majú dovozcovia poskytovať. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby sa tieto konzultácie viedli v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016. V záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty predovšetkým doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov a ich experti majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (66) V záujme zaistenia jednotných podmienok vykonávania by sa Komisii mali udeliť vykonávacie právomoci v súlade s článkom 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie s cieľom prijať podrobné pravidlá týkajúce sa spoločne používaných formátov vykazovania. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁴⁰.
- (67) Prevádzkovateľom a príslušným orgánom by sa mala poskytnúť primeraná lehota na vykonanie potrebných prípravných činností na účely splnenia požiadaviek stanovených v tomto nariadení.
- (68) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to presné meranie, vykazovanie, overovanie a znižovanie emisií metánu v odvetví energetiky, nie je možné dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale z dôvodu jeho rozsahu ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie daného cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Kapitola 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovujú pravidlá na vykonávanie presného merania, vykazovania a overovania množstva emisií metánu v odvetví energetiky v Únii, ako aj ich znižovania, a to aj prieskumami na zisťovanie únikov a ich opravu a obmedzeniami odplyňovania a spaľovania. Týmto

⁴⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

nariadením sa takisto stanovujú pravidlá pre nástroje zabezpečujúce transparentnosť množstva emisií metánu z dovozu energie z fosílnych zdrojov do Únie.

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na:
 - a) prieskum a ťažbu ropy a fosílného plynu v počiatkovej fáze dodávateľského reťazca, získavanie a spracúvanie fosílného plynu;
 - b) prepravu, distribúciu, podzemné uskladňovanie plynu, terminály na skvapalnený plyn (LNG) s prevádzkou na fosílne a/alebo obnoviteľný (bio- alebo syntetický) metán;
 - c) aktívne hlbinné a povrchové uhoľné bane, zatvorené a opustené hlbinné uhoľné bane.
3. Toto nariadenie sa vzťahuje na emisie metánu vznikajúce mimo Únie, a to pokiaľ ide o požiadavky na informácie od dovozcov, databázu transparentnosti metánu a nástroj na monitorovanie zdrojov emisií metánu.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „emisie metánu“ sú všetky priame emisie vznikajúce v rámci všetkých zložiek, ktoré sú potenciálnymi zdrojmi emisií metánu, či už v dôsledku úmyselného alebo neúmyselného odpľňovania, neúplného horenia pri spaľovaní, alebo z iných zložiek a neúmyselných únikov;
2. „prevádzkovateľ prepravnej siete“ je prevádzkovateľ vymedzený v [článku 2 bode 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES⁴¹] [*upraví sa podľa pripravovaného návrhu prepracovaného znenia*];
3. „prevádzkovateľ distribučnej siete“ je prevádzkovateľ vymedzený v [článku 2 bode 6 smernice 2009/73/ES] [*upraví sa podľa pripravovaného návrhu prepracovaného znenia*];
4. „prevádzkovateľ“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje alebo riadi zariadenie, alebo ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch, osoba, ktorej bola zverená rozhodujúca ekonomická moc nad technickým fungovaním zariadenia;
5. „prevádzkovateľ uhoľnej bane“ je každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá prevádzkuje alebo riadi uhoľnú baňu, alebo ak sa tak stanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch, osoba, ktorej bola zverená rozhodujúca ekonomická moc nad technickým fungovaním uhoľnej bane;
6. „overovanie“ je činnosť vykonávaná overovateľom na posúdenie súladu správ zasielaných prevádzkovateľmi a prevádzkovateľmi uhoľných baní;
7. „overovateľ“ je právnická osoba iná ako príslušné orgány ustanovené v súlade s článkom 4 tohto nariadenia, ktorá vykonáva overovacie činnosti a ktorá je akreditovaná vnútroštátnym akreditačným orgánom podľa nariadenia (ES) č. 765/2008, alebo fyzická osoba, ktorá je bez toho, aby bol dotknutý článok 5 ods. 2 uvedeného nariadenia, v čase vydania vyhlásenia o overení poverená iným spôsobom;
8. „zdroj“ je zložka alebo geologická štruktúra, z ktorej sa do atmosféry uvoľňuje metán, a to úmyselne alebo neúmyselne, súvisle alebo nesúvisle;

⁴¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 94).

9. „zariadenie“ je obchodná alebo prevádzková jednotka, ktorá môže zahŕňať niekoľko prevádzkarní alebo lokalít vrátane zariadení pod operačnou kontrolou prevádzkovateľa (prevádzkované zariadenia) a zariadení, ktoré nie sú pod operačnou kontrolou prevádzkovateľa (neprevádzkované zariadenia);
10. „emisný faktor“ je koeficient, ktorý číselne vyjadruje množstvo emisií alebo odstráneného plynu na jednotku aktivity a ktorý sa často zakladá na vzorke údajov o meraní, ktoré sa spravidla s cieľom určiť reprezentatívnu mieru emisií na danú úroveň aktivity za stanovených prevádzkových podmienok;
11. „všeobecný emisný faktor“ je štandardizovaný emisný faktor pre každý druh zdroja emisií, ktorý je odvodený z údajov z inventúr alebo databáz, ale v nijakom prípade nie je overený prostredníctvom priamych meraní;
12. „špecifický emisný faktor“ je emisný faktor odvodený z priamych meraní;
13. „priame meranie“ je priama kvantifikácia emisií metánu na úrovni zdroja pomocou zariadenia na meranie metánu;
14. „emisie metánu na úrovni lokality“ sú všetky zdroje emisií v rámci jedného zariadenia;
15. „meranie na úrovni lokality“ je meranie prístupom zhora nadol a zvyčajne zahŕňa použitie senzorov inštalovaných na mobilných platformách, ako sú vozidlá, drony, lietadlá, člny a družice alebo iných prostriedkoch na zachytenie celkového prehľadu o emisiách v rámci celej lokality;
16. „podnik“ je každá fyzická alebo právnická osoba vykonávajúca aspoň jednu z týchto činností: využívanie, prieskum a ťažba ropy a fosílného plynu v počiatočnej fáze dodávateľského reťazca, získavanie a spracovanie fosílného plynu a preprava, distribúcia a podzemné uskladňovanie plynu vrátane skvapalneného plynu;
17. „prieskum na zistenie únikov a ich opravu“ je prieskum na zistenie zdrojov emisií metánu vrátane únikov a neúmyselného odpľňovania;
18. „odplyňovanie“ je vypúšťanie nespáleného metánu do atmosféry, a to úmyselné v rámci postupov, činností a zariadení, ktoré sú na to určené, alebo neúmyselné v prípade poruchy alebo geologických obmedzení;
19. „spaľovanie“ je kontrolované spaľovanie metánu na účely likvidácie v zariadení určenom na takéto spaľovanie;
20. „mimoriadna situácia“ je dočasná, neočakávaná, zriedkavá situácia, v ktorej je uvoľnenie metánu neodvratiteľné a potrebné na zabránenie bezprostrednému a závažnému nepriaznivému vplyvu na bezpečnosť ľudí, verejné zdravie alebo životné prostredie, pričom však nezahŕňa situácie, ktoré vznikli z dôvodu týchto udalostí alebo v súvislosti s nimi:
 - a) ak prevádzkovateľ nenainštaluje vhodné zariadenie s dostatočnou kapacitou na predpokladaný alebo skutočný objem a tlak ťažby;
 - b) ak prevádzkovateľ neobmedzí ťažbu v situácii, keď jej objem presiahne kapacitu príslušného zariadenia alebo ťažobného systému okrem prípadov, keď je nadmerná ťažba dôsledkom mimoriadnej situácie v ďalších fázach dodávateľského reťazca, poruchy alebo neplánovanej opravy, pričom jej trvanie nepresiahne osem hodín od času oznámenia kapacitných problémov v ďalších fázach dodávateľského reťazca;
 - c) plánovaná údržba;
 - d) nedbanlivosť prevádzkovateľa;

- e) opakované zlyhanie, t. j. štyri alebo viac zlyhaní toho istého zariadenia v priebehu 30 dní;
21. „porucha“ je náhle, neodvratiteľné zlyhanie alebo výpadok zariadenia, ktoré sa vymykajú primeranej kontrole prevádzkovateľa a ktoré významne narúšajú prevádzku, ale nezahŕňajú zlyhanie alebo výpadok spôsobené úplne alebo čiastočne zlou údržbou, nedbalou prevádzkou alebo iným zlyhaním alebo výpadkom, ktorým sa dalo predísť;
 22. „bežné spaľovanie“ je spaľovanie počas bežnej ťažby ropy alebo fosílného plynu, keď nie sú k dispozícii dostatočné prevádzkárne alebo vhodné geologické podmienky na opätovné vtlačanie metánu, jeho využitie na mieste alebo distribúcia na trh;
 23. „spaľovací komín“ je zariadenie vybavené horákom určené na spaľovanie metánu;
 24. „neaktívny vrt“ je ropný alebo plynový vrt alebo vrtná lokalita, kde sa prieskumná alebo ťažobná prevádzka ukončila najmenej pred jedným rokom;
 25. „remediácia“ je proces čistenia znečistenej vody a pôdy;
 26. „regenerácia“ je proces návratu pôdných a vegetačných podmienok vrtu alebo vrtnej lokality do stavu podobného tomu, v akom boli v čase pred narušením;
 27. „uholná baňa“ je lokalita, v ktorej prebieha alebo prebiehala ťažba uhlia, vrátane pozemkov, výkopov, podzemných priechodov, šacht, svahov, tunelov a samotných baní, konštrukcií, zariadení, vybavenia, strojov a nástrojov, ktoré sú umiestnené na povrchu alebo pod povrchom zeme a používajú sa pri činnostiach ťažby hnedého uhlia, subbituminózneho uhlia, bituminózneho uhlia alebo antracitu z prírodných ložísk v zemi, a to akýmkoľvek prostriedkami alebo metódami vrátane prípravy uhlia na ťažbu, alebo sú výsledkom týchto činností;
 28. „aktívna uholná baňa“ je uholná baňa, ktorej väčšina príjmov pochádza z činností ťažby hnedého uhlia, subbituminózneho uhlia, bituminózneho uhlia alebo antracitov, pričom sa uplatňuje aspoň jedna z týchto podmienok:
 - a) odkrývanie bane stále prebieha;
 - b) počas posledných 90 dní sa v bani ťažilo uhlie;
 - c) ventilátory v bani sú v prevádzke;
 29. „hlbinná uholná baňa“ je uholná baňa, kde sa ťaží uhlie pomocou stavby tunela do uholného sloja v zemi, v ktorom sa následne uhlie dobýva s použitím banských zariadení, ako sú brázdacie stroje, kontinuálne rýpadlá a stroje na dobývanie v dlhých a krátkych porubových stenách, a prepravuje sa na povrch;
 30. „povrchová uholná baňa“ je uholná baňa, v ktorej uhlie leží blízko povrchu a môže sa ťažiť odstránením povrchových vrstiev horniny a zeminy;
 31. „vetracia šachta“ je zvislý otvor na prívod čerstvého vzduchu do podzemia alebo odvod metánu a iných plynov z hlbinej uholnej bane;
 32. „stanica na odvádzanie plynov“ je stanica, ktorá zbiera metán zo siete na odvádzanie plynov z uholnej bane;
 33. „sieť na odvádzanie plynov“ je sieť, ktorá môže spájať viacero zdrojov metánu a ktorá odvádza plyn s vysokým obsahom metánu z uholných slojov alebo okolitej vrstvy horniny a prepravuje ho do stanice na odvádzanie plynov;
 34. „činnosti po ťažbe“ sú činnosti, ktoré sa vykonávajú po vyťažení uhlia a jeho prenesení na povrch, vrátane manipulácie s uhlím, jeho spracovania, uskladnenia a prepravy;

35. „nepretržité meranie“ je meranie, pri ktorom sa odčítavanie údajov vykonáva aspoň každú minútu;
36. „metán v odvetranom vzduchu“ je metán uvoľnený z uhoľných slojov a ďalších vrstiev obsahujúcich plyny, ktorý sa zmieša s odvetraným vzduchom a odčerpá sa z vetracej šachty;
37. „uhoľné ložisko“ je oblasť krajiny, kde sa nachádzajú významné množstvá uhlia, ktoré možno ťažiť, vymedzená v súlade s metodikou členského štátu na dokumentáciu geologických ložísk nerastných surovín;
38. „zatvorená uhoľná baňa“ je uhoľná baňa s identifikovaným prevádzkovateľom, vlastníkom alebo nadobúdateľom licencie, ktorá bola zatvorená v súlade s platnými licenčnými požiadavkami alebo inými predpismi;
39. „opustená uhoľná baňa“ je uhoľná baňa, ktorej prevádzkovateľa, vlastníka alebo nadobúdateľa licencie nemožno identifikovať alebo ktorá nebola zatvorená regulovaným spôsobom;
40. „baňa na koksovateľné uhlie“ je baňa, v ktorej v priemere aspoň 50 % objemu ťažby za posledné tri dostupné roky tvorí koksovateľné uhlie, ako sa vymedzuje v prílohe B k nariadeniu Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008⁴²;
41. „dovozca“ je fyzická osoba alebo právnická osoba usadená v Únii, ktorá v rámci obchodnej činnosti na trh Únie uvádza energiu z fosílnych zdrojov z tretej krajiny.

Článok 3

Náklady regulovaných prevádzkovateľov

1. Pri stanovovaní alebo schvaľovaní prepravných alebo distribučných taríf alebo metodík pre prevádzkovateľov prepravnej siete, prevádzkovateľov distribučnej siete, prevádzkovateľov terminálov skvapalneného plynu alebo iné regulované spoločnosti, prípadne aj vrátane prevádzkovateľov podzemných zásobníkov plynu by mali regulačné orgány prihliadať na náklady vzniknuté a investície vykonané v súvislosti s plnením povinností podľa tohto nariadenia, pokiaľ tieto korešpondujú s nákladmi účinného a štrukturálne porovnateľného regulovaného prevádzkovateľa.
2. Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) každé tri roky stanoví a uverejní súbor ukazovateľov a zodpovedajúce referenčné hodnoty na porovnanie jednotkových investičných nákladov spojených s meraním, vykazovaním a znižovaním emisií metánu za porovnateľné projekty.

⁴² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1099/2008 z 22. októbra 2008 o energetickej štatistike (Ú. v. EÚ L 304, 14.11.2008, s. 1).

Kapitola 2

Príslušné orgány a nezávislé overovanie

Článok 4

Príslušné orgány

1. Každý členský štát určí jeden alebo viacero príslušných orgánov zodpovedných za monitorovanie a presadzovanie uplatňovania tohto nariadenia.

Členské štáty oznámia Komisii názvy a kontaktné údaje príslušných orgánov do ... [*troch mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*]. Členské štáty bezodkladne upovedomia Komisiu o akýchkoľvek zmenách názvov alebo kontaktných údajov príslušných orgánov.

2. Komisia zverejní zoznam príslušných orgánov a bude ho pravidelne aktualizovať.

3. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány mali primerané právomoci a zdroje na plnenie povinností stanovených v tomto nariadení.

Článok 5

Úlohy príslušných orgánov

1. Príslušné orgány prijímú opatrenia potrebné na zabezpečenie dodržiavania požiadaviek uvedených v tomto nariadení.

2. Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia uhoľných baní poskytnú príslušným orgánom všetku potrebnú pomoc s cieľom umožniť alebo uľahčiť týmto orgánom plnenie ich úloh uvedených v tomto nariadení, najmä pokiaľ ide o prístup do priestorov a predloženie dokumentácie alebo záznamov.

3. Príslušné orgány spolupracujú medzi sebou a s Komisiou a podľa potreby aj s orgánmi tretích krajín s cieľom zabezpečiť dodržiavanie tohto nariadenia. Komisia môže zriadiť sieť príslušných orgánov s cieľom posilniť spoluprácu, pričom vykoná potrebné opatrenia na výmenu informácií a najlepších postupov a umožní konzultácie.

4. Správy, ktoré sa v súlade s týmto nariadením majú zverejňovať, príslušné orgány zverejňujú bezplatne, na vyhradenom webovom sídle a vo voľne prístupnom formáte, v ktorom ich možno stiahnuť a upravovať.

Keď sa zachováva dôvernosť informácií v súlade s článkom 4 smernice 2003/4/ES, príslušné orgány uvedú, aký druh informácií nebol poskytnutý a dôvod neposkytnutia informácií.

Článok 6

Kontroly

1. Príslušné orgány vykonávajú pravidelné kontroly s cieľom overiť, či prevádzkovatelia alebo prevádzkovatelia uhoľných baní dodržiavajú požiadavky stanovené v tomto nariadení. Prvá kontrola sa dokončí do ... [18 mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia].

2. Kontroly v relevantných prípadoch zahŕňajú kontroly na mieste alebo preskúmanie dokumentácie a záznamov na mieste, ktoré preukazujú dodržiavanie požiadaviek tohto nariadenia, merania na zisťovanie emisií metánu a ich koncentrácie a akékoľvek následné opatrenia, ktoré vykonáva príslušný orgán alebo ktoré sa vykonávajú v jeho mene, s cieľom overiť a podporiť súlad lokalít alebo zariadení s požiadavkami tohto nariadenia.

Ak sa pri kontrole zistí vážne porušenie požiadaviek tohto nariadenia, príslušné orgány v rámci správy uvedenej v odseku 5 vydajú oznámenie o nápravných opatreniach, ktoré má vykonať prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ uhoľnej bane.

3. Po prvej kontrole uvedenej v odseku 1 príslušné orgány vypracujú programy rutinných kontrol. Obdobie medzi kontrolami sa zakladá na hodnotení environmentálneho rizika a nepresahuje dva roky. Ak sa pri kontrole zistí vážne porušenie požiadaviek tohto nariadenia, ďalšia kontrola sa uskutoční do jedného roka.

4. Príslušné orgány vykonávajú nerutinné kontroly:

- a) s cieľom prešetriť odôvodnené sťažnosti uvedené v článku 7 a prípady nesúladu čo najskôr po dátume, keď sa príslušné orgány dozvedeli o týchto sťažnostiach alebo nesúlade;
- b) s cieľom zabezpečiť, že boli vykonané opravy únikov alebo výmeny komponentov v súlade s článkom 14.

5. Po každej kontrole príslušné orgány vypracujú správu, v ktorej opíšu právny základ kontroly, uskutočnené procesné kroky, príslušné zistenia a odporúčania týkajúce sa ďalších opatrení, ktoré má prijať prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ uhoľnej bane.

Správa sa oznámi príslušnému prevádzkovateľovi a zverejní sa do dvoch mesiacov odo dňa kontroly. Ak bola správa vypracovaná na základe sťažnosti podanej v súlade s článkom 7, príslušné orgány o správe informujú sťažovateľa po jej zverejnení.

Správu zverejňujú príslušné orgány v súlade s ustanoveniami smernice 2003/4/ES. Keď sa zachováva dôvernosť informácií v súlade s článkom 4 smernice 2003/4/ES príslušné orgány v správe uvedú, aký druh informácií nebol poskytnutý a dôvod neposkytnutia informácií.

6. Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia uhoľných baní prijímú všetky potrebné opatrenia uvedené v správe spomínanej v odseku 5, a to v lehote stanovenej príslušnými orgánmi alebo v inej lehote dohodnutej s príslušnými orgánmi.

Článok 7

Sťažnosti podané príslušným orgánom

1. Písomnú sťažnosť príslušným orgánom môže podať každá fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa domnieva, že utrpela ujmu v dôsledku toho, že prevádzkovatelia alebo prevádzkovatelia baní porušili požiadavky tohto nariadenia.
2. Sťažnosti musia byť riadne odôvodnené a musia obsahovať dostatočné dôkazy o údajnom porušení a ujme, ktorá z neho vyplýva.
3. Ak sa zistí, že sťažnosť neobsahuje dostatočné dôkazy odôvodňujúce vyšetrovanie, príslušné orgány informujú sťažovateľa o dôvodoch svojho rozhodnutia nevykonať vyšetrovanie.
4. Bez toho, aby boli dotknuté pravidlá uplatniteľné podľa vnútroštátneho práva, príslušné orgány informujú sťažovateľa o krokoch, ktoré v konaní prijali, a v prípade potreby ho informujú o vhodných alternatívnych formách nápravy, ako je postúpenie veci vnútroštátnemu súdu alebo použitie iných vnútroštátnych alebo medzinárodných postupov pre podanie sťažnosti.
5. Príslušné orgány bez toho, aby boli dotknuté pravidlá uplatniteľné podľa vnútroštátneho práva, a na základe porovnateľných konaní stanovujú a zverejňujú približné lehoty na prijatie rozhodnutia vo veci sťažností.

Článok 8

Overovacie činnosti a vyhlásenie o overení

1. Overovatelia posúdia zhodu správ o emisiách, ktoré im v súlade s týmto nariadením predložili prevádzkovatelia alebo prevádzkovatelia uhoľných baní. Posúdia zhodu správ s požiadavkami stanovenými v tomto nariadení a preskúmajú všetky použité zdroje údajov a metodiky s cieľom posúdiť ich spoľahlivosť, dôveryhodnosť a presnosť, a to predovšetkým tieto body:
 - a) výber a použitie emisných faktorov;
 - b) metodiky, výpočty, odbery vzoriek, štatistické distribúcie a úrovne významnosti, na základe ktorých sa určili emisie metánu;
 - c) prípadné riziká nevhodného merania alebo vykazovania;
 - d) systémy kontroly kvality alebo zabezpečenia kvality, ktoré uplatňujú prevádzkovatelia alebo prevádzkovatelia uhoľných baní.
2. Overovatelia pri výkone overovacích činností uvedených v odseku 1 používajú bezplatné a verejne dostupné európske alebo medzinárodné normy na kvantifikáciu emisií metánu, ktorých uplatniteľnosť stanoví Komisia v súlade s odsekom 5. Do dňa, od ktorého sa podľa rozhodnutia Komisie majú tieto normy uplatňovať, používajú overovatelia existujúce európske alebo medzinárodné normy na kvantifikáciu a overovanie emisií skleníkových plynov.

Na stanovenie spoľahlivosti, dôveryhodnosti a presnosti použitých zdrojov údajov a metodík môžu overovatelia vykonávať kontroly na mieste.

3. Ak overovatelia pri posúdení dospejú k primeranej istote, že správa o emisiách je v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, vydajú vyhlásenie o overení, v ktorom overia zhodu správ o emisiách a uvedú vykonané overovacie činnosti.

Overovatelia vydajú vyhlásenie o overení len vtedy, keď spoľahlivé, dôveryhodné a presné údaje a informácie umožňujú určiť emisie metánu s primeranou mierou istoty, a za predpokladu, že vykázané údaje sú konzistentné s odhadovanými údajmi, sú úplné a neobsahujú nezrovnalosti.

Ak sa v posúdení dospeje k záveru, že správa o emisiách nie je v súlade s požiadavkami tohto nariadenia, overovateľ o tejto skutočnosti informuje prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa uhoľnej bane a tento prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ uhoľnej bane overovateľovi bezodkladne predloží prepracovanú správu o emisiách.

4. Prevádzkovatelia a prevádzkovatelia uhoľných baní overovateľom poskytujú akúkoľvek pomoc potrebnú na umožnenie alebo uľahčenie vykonávania overovacích činností, najmä pokiaľ ide o prístup do priestorov a predloženie dokumentácie alebo záznamov.

5. Komisia je na doplnenie tohto nariadenia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 31, ktorými na účely tohto nariadenia začlení európske alebo medzinárodné normy o kvantifikácii a meraní emisií metánu a stanoví ich uplatniteľnosť.

Článok 9

Nezávislosť a akreditácia overovateľov

1. Overovatelia sú nezávislí od prevádzkovateľov a prevádzkovateľov uhoľných baní a činnosti, ktoré sa požadujú podľa tohto nariadenia, vykonávajú vo verejnom záujme. Na tento účel nesmú byť ani overovatelia, ani žiadna časť rovnakej právnickej osoby prevádzkovateľom ani prevádzkovateľom uhoľnej bane, vlastníkom prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa uhoľnej bane, ani nesmú byť v ich vlastníctve a s prevádzkovateľmi alebo prevádzkovateľmi uhoľných baní nesmú mať vzťahy, ktoré by mohli ovplyvniť ich nezávislosť a nestrannosť.

2. Overovateľov akredituje vnútroštátny akreditačný orgán podľa nariadenia (ES) č. 765/2008.

3. Ak sa v tomto nariadení neuvádzajú žiadne konkrétne ustanovenia týkajúce sa akreditácie overovateľov, uplatňujú sa príslušné ustanovenia nariadenia (ES) č. 765/2008.

Článok 10

Medzinárodné stredisko pre monitorovanie emisií metánu

1. Úloha overovania údajov o emisiách metánu sa pod podmienkou, že bude chránený záujem Únie, zveruje medzinárodnému stredisku pre monitorovanie emisií, a to najmä pokiaľ ide o tieto úlohy:

- a) agregácia údajov o emisiách metánu v súlade s vhodnými štatistickými metódami;
- b) overovanie metodík a štatistických procesov, ktoré používajú spoločnosti na kvantifikáciu údajov o emisiách metánu;
- c) vypracovanie metodík na agregáciu a analýzu údajov v súlade s osvedčenými vedeckými a štatistickými postupmi s cieľom zabezpečiť vyššiu presnosť odhadov emisií s primeranou charakterizáciou neistoty;
- d) zverejňovanie agregovaných údajov, ktoré vykázali spoločnosti, podľa hlavného zdroja a úrovne vykazovania, roztriedených podľa prevádzkovaných a neprevádzkovaných zariadení, v súlade s požiadavkami na hospodársku súťaž a dôvernosť;

- e) podávanie správ o zisteniach týkajúcich sa významných nezrovnalostí medzi zdrojmi údajov.
2. Komisia môže medzinárodnému stredisku pre monitorovanie emisií metánu predložiť údaje o emisiách metánu, ktoré jej poskytnú príslušné orgány v súlade s týmto nariadením.
3. Informácie, ktoré vytvorilo medzinárodné stredisko pre monitorovanie emisií metánu, sa sprístupnia verejnosti a Komisii.

Kapitola 3

Emisie metánu v odvetví ropy a zemného plynu

Článok 11

Rozsah pôsobnosti

Táto kapitola sa týka činností uvedených v článku 1 ods. 2 písm. a) a b).

Článok 12

Monitorovanie a vykazovanie

1. Prevádzkovatelia do ... [12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predložia príslušným orgánom správu o emisiách metánu na úrovni zdroja, na ktorých odhad sa pre všetky zdroje použijú všeobecné emisné faktory, ktoré sú však špecifické pre jednotlivé zdroje.
2. Prevádzkovatelia do ... [24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predložia príslušným orgánom aj správu o priamych meraniach emisií metánu na úrovni zdroja v prípade prevádzkovaných zariadení. Pri vykazovaní na takejto úrovni sa ako základ na stanovenie špecifických emisných faktorov použitých na odhad emisií môže použiť meranie a odber vzoriek na úrovni zdroja.
3. Prevádzkovatelia do ... [36 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a následne každý rok do 30. marca predložia príslušným orgánom správu o priamych meraniach emisií metánu na úrovni zdroja v prípade prevádzkovaných zariadení podľa odseku 2, ktoré doplnia o merania emisií metánu na úrovni lokality, čo umožní posúdiť a overiť odhadované údaje na úrovni zdroja agregované podľa lokalít.

Pred predložením správ príslušným orgánom prevádzkovatelia zabezpečia, aby správy uvedené v tomto odseku posúdil overovateľ a aby obsahovali vyhlásenie o overení vydané v súlade s článkami 8 a 9.

4. Podniky usadené v Únii do ... [36 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predložia príslušným orgánom správu o priamych meraniach emisií metánu na úrovni zdroja v prípade neprevádzkovaných zariadení. Pri vykazovaní na takejto úrovni sa ako základ na stanovenie špecifických emisných faktorov použitých na odhad emisií môže použiť meranie a odber vzoriek na úrovni zdroja.
5. Podniky usadené v Únii do ... [48 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a následne každý rok do 30. marca predložia príslušným orgánom správu o priamych meraniach emisií metánu na úrovni zdroja v prípade neprevádzkovaných zariadení podľa odseku 4, ktoré doplnia

o merania emisií metánu na úrovni lokality, čo umožní posúdiť a overiť odhadované údaje na úrovni zdroja agregované podľa lokalít.

Pred predložením správ príslušným orgánom podniky zabezpečia, aby správy uvedené v tomto odseku posúdil overovateľ a aby obsahovali vyhlásenie o overení vydané v súlade s článkami 8 a 9.

6. Správy stanovené v tomto článku sa vzťahujú na obdobie posledného dostupného kalendárneho roka a musia obsahovať aspoň tieto informácie:

- a) druh a miesto zdroja emisií;
- b) podrobné údaje za každý jednotlivý druh zdroja emisií;
- c) podrobné informácie o metodikách na kvantifikáciu emisií používaných na meranie emisií metánu;
- d) všetky emisie metánu za prevádzkované zariadenia;
- e) vlastnícky podiel a emisie metánu z neprevádzkovaných zariadení vynásobené vlastníckym podielom;
- f) zoznam subjektov s prevádzkovou kontrolou nad neprevádzkovanými zariadeniami.

Vzor na podávanie správ podľa odsekov 2, 3, 4 a 5 stanoví Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom uvedeným v článku 32 ods. 2.

7. Pri meraniach na úrovni lokality uvedených v odsekoch 3 a 5 sa použijú vhodné technológie na kvantifikáciu emisií, ktoré takéto merania dokážu poskytnúť.

8. V prípade značných rozporov medzi emisiami, ktorých hodnota sa stanovila s použitím metód na úrovni zdroja, a emisiami, ktorých hodnota sa zistila meraním na úrovni lokality, sa ešte v tom istom období vykazovania vykonajú dodatočné merania.

9. Merania emisií metánu plynárenskej infraštruktúry sa vykonávajú podľa príslušných európskych (CEN) alebo medzinárodných (ISO) noriem na kvantifikáciu emisií metánu.

10. Keď sa zachováva dôvernosť informácií v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943⁴³, prevádzkovatelia v správe uvedú, aký druh informácií nebol poskytnutý a dôvod neposkytnutia informácií.

11. Príslušné orgány sprístupnia správy uvedené v tomto článku verejnosti a Komisii do troch mesiacov od ich predloženia prevádzkovateľmi a v súlade s článkom 5 ods. 4.

Článok 13

Všeobecná povinnosť týkajúca sa zmierňovania

Prevádzkovatelia prijímú všetky opatrenia, ktoré majú k dispozícii, aby pri svojich činnostiach zabránili emisiám metánu a aby ich minimalizovali.

Článok 14

Zisťovanie únikov a ich oprava

⁴³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/943 z 8. júna 2016 o ochrane neprístupného know-how a obchodných informácií (obchodného tajomstva) (Ú. v. EÚ L 157, 15.6.2016).

1. Prevádzkovatelia do ... [3 mesiace od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] predložia príslušným orgánom program zisťovania únikov a ich opravy, v ktorom podrobne opíšu obsah prieskumov, ktoré sa majú vykonať v súlade s požiadavkami tohto článku.

Príslušné orgány môžu prevádzkovateľa požiadať, aby zmenil program tak, že zohľadní požiadavky tohto nariadenia.

2. Prevádzkovatelia do ... [6 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] v súlade s programom zisťovania únikov a ich opravy uvedeným v odseku 1 vykonajú prieskum všetkých relevantných komponentov, za ktoré nesú zodpovednosť.

Prieskumy na zisťovanie únikov a ich opravu sa následne opakujú každé tri mesiace.

3. Pri vykonávaní prieskumov prevádzkovatelia použijú zariadenia, ktoré umožňujú zistiť straty metánu z komponentov v množstve 500 častíc na milión alebo viac.

4. Všetky komponenty, pri ktorých sa zistia emisie metánu v množstve 500 častíc na milión alebo viac, prevádzkovatelia opraví alebo vymenia.

Oprava alebo výmena komponentov uvedených v prvom pododseku sa uskutoční bezprostredne po zistení úniku alebo čo najskôr po ňom, ale nie neskôr ako päť dní po zistení, ak prevádzkovatelia môžu preukázať, že z bezpečnostných alebo technických dôvodov nie je možné konať okamžite, a ak prevádzkovatelia stanoví harmonogram opráv a monitorovania.

Bezpečnostné a technické dôvody, ktoré neumožňujú konať okamžite, ako sa uvádza v druhom pododseku, sa obmedzujú na bezpečnosť pracovníkov a osôb v blízkosti, vplyvy na životné prostredie, koncentráciu uniknutého metánu, prístupnosť komponentu a dostupnosť náhrady za komponent. Medzi aspekty týkajúce sa vplyvu na životné prostredie môžu patriť prípady, v ktorých by oprava mohla viesť k vyšším emisiám metánu ako v prípade, keby sa oprava neuskutočnila.

Ak je pred opravou alebo výmenou potrebné vypnutie systému, prevádzkovatelia minimalizujú únik do jedného dňa od jeho zistenia a opraví ho do konca najbližšieho naplánovaného vypnutia systému alebo do jedného roka, podľa toho, čo nastane skôr.

5. Bez ohľadu na odsek 2 prevádzkovatelia vykonajú prieskum komponentov, v prípade ktorých sa pri predchádzajúcich prieskumoch zistilo, že z nich unikajú emisie metánu v množstve najmenej 500 častíc na milión, a to čo najskôr po uskutočnení opravy podľa odseku 4 a najneskôr do 15 dní po oprave, aby sa zabezpečila úspešnosť opravy.

Bez ohľadu na odsek 2 prevádzkovatelia vykonajú prieskum komponentov, v prípade ktorých sa zistilo, že z nich unikajú emisie metánu v množstve menej ako 500 častíc na milión, a to najneskôr do troch mesiacov od zistenia emisií, s cieľom skontrolovať, či sa zmenil rozsah strát metánu.

Ak sa zistí vyššie riziko pre bezpečnosť alebo vyššie riziko strát metánu, príslušné orgány môžu odporučiť častejšie vykonávanie prieskumov príslušných komponentov.

6. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti podávať správy podľa odseku 7, prevádzkovatelia zaznamenajú všetky zistené úniky bez ohľadu na ich veľkosť a priebežne ich skúmajú, aby sa zabezpečilo, že budú opravené v súlade s odsekom 4.

Prevádzkovatelia tieto záznamy uchovávajú aspoň desať rokov a na požiadanie tieto informácie poskytnú príslušným orgánom.

7. Do jedného mesiaca po každom prieskume prevádzkovatelia predložia príslušným orgánom členského štátu, v ktorom sa nachádzajú dotknuté zariadenia, správu s výsledkami prieskumu a harmonogram opráv a monitorovania. Správa obsahuje aspoň prvky uvedené v prílohe I.

Príslušné orgány môžu prevádzkovateľa požiadať, aby správu alebo harmonogram opráv a monitorovania zmenil tak, že zohľadní požiadavky tohto nariadenia.

8. Ktorúkoľvek z úloh uvedených v tomto článku môžu prevádzkovatelia delegovať. Delegovanie úloh nemá vplyv na zodpovednosť prevádzkovateľov ani na účinnosť dohľadu vykonávaného príslušnými orgánmi.

9. Členské štáty zabezpečia, aby sa v súvislosti s prieskumami poskytovateľom služieb sprístupnili certifikačné, akreditačné alebo rovnocenné systémy kvalifikácie vrátane vhodných programov odbornej prípravy.

Článok 15

Obmedzenia odplyňovania a spaľovania

1. Odplyňovanie sa zakazuje, s výnimkou okolností stanovených v tomto článku. Bežné spaľovanie sa zakazuje.

2. Odplyňovanie sa povoľuje iba v týchto situáciách:

a) v prípade mimoriadnej situácie alebo poruchy a

b) ak mu nie je možné zabrániť a ak je jednoznačne nevyhnutné na účely prevádzky, opravy, údržby alebo skúšky komponentov alebo vybavenia, pričom sa naň vzťahuje povinnosť podať správu podľa článku 16.

3. Odplyňovanie podľa odseku 2 písm. b) zahŕňa tieto špecifické situácie, pri ktorých odplyňovanie nie je možné úplne vylúčiť:

a) počas bežnej prevádzky určitých komponentov za predpokladu, že vybavenie spĺňa všetky stanovené normy pre toto vybavenie a že je riadne udržiavané a pravidelne sa kontroluje s cieľom minimalizovať straty metánu;

b) na odľahčenie kvapaliny, ktorá zostala vo vrte, alebo na jej vyrovnanie s atmosférickým tlakom;

c) počas meraní zásobníka alebo inej nízkotlakovej nádoby, alebo pri odbere vzoriek z nich;

d) počas odčerpávania kvapalín zo zásobníka alebo inej nízkotlakovej nádoby do prepravného vozidla v súlade s platnými normami;

e) počas opráv a údržby vrátane odkal'ovania vybavenia a znižovania tlaku v ňom s cieľom vykonať opravu a údržbu;

f) počas testu tesniacej pažnicovej hlavy (bradenhead);

g) počas skúšky presakovania tesniacej manžety;

h) počas ťažobnej skúšky trvajúcej menej než 24 hodín;

i) ak metán nespĺňa špecifikácie zberného potrubia za predpokladu, že prevádzkovateľ analyzuje vzorky metánu dvakrát za týždeň s cieľom určiť, či boli dosiahnuté špecifikácie, a nasmeruje metán do zberného potrubia hneď po splnení špecifikácií potrubia;

j) počas uvádzania potrubia, vybavenia alebo zariadení do prevádzky, a to len tak dlho, ako je potrebné na vypláchnutie privádzaných nečistôt z potrubia alebo vybavenia;

k) počas čistenia potrubia s použitím čistiacich valcov, odkalovania na účely opráv alebo počas vyplachovania zberného potrubia na účely opráv alebo údržby, a to len vtedy, keď nie je možné zamedziť šíreniu plynu alebo ho presmerovať do časti potrubia, na ktorej sa nevykonávajú opravy či údržba.

4. V prípadoch, v ktorých je odplyňovanie povolené podľa odsekov 2 a 3, ho prevádzkovatelia vykonávajú iba vtedy, keď spaľovanie nie je technicky možné alebo ohrozuje bezpečnosť prevádzky alebo pracovníkov. V takom prípade prevádzkovatelia v rámci povinností podávať správy uvedených v článku 16 príslušným orgánom preukážu nevyhnutnosť prístúpenia k odplyňovaniu namiesto spaľovania.

5. Spaľovanie sa povolí len v prípadoch, keď z iných ako hospodárskych dôvodov nie je možné uskutočniť opätovné vtlačanie metánu, nie je ho možné použiť na mieste ani distribuovať na trh. V takom prípade prevádzkovatelia v rámci povinností podávať správy uvedených v článku 16 príslušným orgánom preukážu nevyhnutnosť prístúpenia k spaľovaniu namiesto opätovného vtlačania metánu, jeho použitia na mieste alebo distribúcie na trh.

Článok 16

Podávanie správ o prípadoch odplyňovania a spaľovania

1. Prevádzkovatelia príslušným orgánom oznámia odplyňovanie a spaľovanie:

a) z dôvodu mimoriadnej situácie alebo poruchy;

b) ktoré trvajú spolu osem hodín alebo viac počas 24 hodín od jednotlivej udalosti.

Oznámenie uvedené v prvom pododseku sa uskutoční bezodkladne po udalosti a najneskôr do 48 hodín od jej začiatku alebo od chvíle, keď sa o nej prevádzkovateľ dozvedel.

2. Prevádzkovatelia príslušným orgánom predkladajú štvrťročné správy o všetkých prípadoch odplyňovania a spaľovania uvedených v odseku 1 a v článku 15 v súlade s prvkami uvedenými v prílohe II.

3. Správy uvedené v tomto článku príslušné orgány každý rok a v súlade s článkom 5 ods. 4 sprístupňujú verejnosti a Komisii.

Článok 17

Požiadavky na spaľovanie

1. V prípade postavenia zariadenia, jeho výmeny alebo renovácie alebo v prípade inštalácie nových spaľovacích komínov alebo iných spaľovacích zariadení prevádzkovatelia inštalujú iba spaľovacie zariadenia s automatickým zapaľovačom alebo neprerušovaným zapaľovacím horákom, ktoré sú schopné úplne zneškodniť a odstrániť uhl'ovodíky.

2. Prevádzkovatelia zabezpečia, aby do ... [12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] všetky spaľovacie komíny alebo iné spaľovacie zariadenia spĺňali požiadavky odseku 1.

3. Prevádzkovatelia vykonávajú týždenné kontroly spaľovacích komínov v súlade s prvkami uvedenými v prílohe III.

Článok 18

Neaktívne vrty

1. Členské štáty do ... [12 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] zostavia a zverejnia súpis všetkých neaktívnych vrtov, ktoré sa nachádzajú na ich území alebo podliehajú ich právomoci, a uvedú v ňom aspoň prvky stanovené v prílohe IV.
2. Do ... [18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] sa na všetkých neaktívnych vrtoch musí nainštalovať vybavenie na meranie emisií metánu.
3. Správy obsahujúce výsledky meraní uvedených v odseku 2 sa príslušným orgánom predložia do ... [24 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a následne každý rok do 30. marca, pričom sa vzťahujú na posledný dostupný kalendárny rok. Správy uvedené v tomto odseku pred predložením príslušným orgánom posúdi overovateľ a tieto správy musia obsahovať vyhlásenie o overení vydané v súlade s článkami 8 a 9.
4. Príslušné orgány sprístupnia správy uvedené v tomto článku verejnosti a Komisii do troch mesiacov od ich predloženia prevádzkovateľmi a v súlade s článkom 5 ods. 4.
5. Členské štáty zodpovedajú za plnenie povinností stanovených v odsekoch 2 a 3, okrem prípadov, keď je možné určiť zodpovednú stranu; v takom prípade za plnenie uvedených povinností nesie zodpovednosť táto strana.
6. Na účely remediácie, regenerácie a trvalého zasypania neaktívnych vrtov nachádzajúcich sa na ich území členské štáty vypracujú a realizujú plán zmierňovania.

V plánoch zmierňovania sa používajú súpisy uvedené v odseku 1 s cieľom určiť priority činností vrátane:

- a) remediácie, regenerácie a trvalého zatvorenia vrtov;
- b) regenerácie súvisiacich prístupových ciest;
- c) obnovy pôdy, vody a biotopu dotknutých vrtmi a predchádzajúcimi činnosťami;
- d) ročných kontrol s cieľom zabezpečiť, že zasypané vrty už nie sú zdrojom emisií metánu.

Kapitola 4

Emisie metánu v odvetví uhlia

ODDIEL I

MONITOROVANIE A VYKAZOVANIE V AKTÍVNYCH BANIACH

Článok 19

Rozsah pôsobnosti

1. Tento oddiel sa vzťahuje na aktívne hlbinné a povrchové uhoľné bane.

2. Emisie metánu z aktívnych hlbinných uhoľných baní zahŕňajú tieto emisie:
 - a) emisie metánu zo všetkých vetracích šacht využívaných prevádzkovateľom uhoľnej bane;
 - b) emisie metánu zo staníc na odvádzanie plynov a zo siete na odvádzanie metánu vznikajúce či už v dôsledku úmyselného alebo neúmyselného odplyňovania, alebo neúplného spaľovania v spaľovacích komínoch;
 - c) emisie metánu vznikajúce počas činností po ťažbe.
3. Emisie metánu z aktívnych povrchových uhoľných baní zahŕňajú tieto emisie:
 - a) emisie metánu vznikajúce v uhoľnej bani počas procesu ťažby;
 - b) emisie metánu vznikajúce počas činností po ťažbe.

Článok 20

Monitorovanie a vykazovanie

1. Pokiaľ ide o hlbinné uhoľné bane, prevádzkovatelia baní vykonávajú priebežné meranie a kvantifikáciu emisií metánu v odvetrávanom vzduchu na všetkých vetracích šachtách využívaných prevádzkovateľom uhoľnej bane, pričom používajú prístroj s prahom citlivosti na koncentráciu metánu najmenej 100 častíc na milión. Vykonávajú aj mesačné merania založené na vzorkách.
 2. Prevádzkovatelia staníc na odvádzanie plynov vykonávajú nepretržité merania objemu odplyneného a spaľovaného metánu bez ohľadu na dôvody takéhoto odplyňovania a spaľovania.
 3. Pokiaľ ide o povrchové uhoľné bane, prevádzkovatelia uhoľných baní používajú na kvantifikáciu emisií vyplývajúcich z operácií ťažby emisné faktory metánu z uhoľných baní špecifické pre jednotlivé ložiská. Prevádzkovatelia uhoľných baní stanovujú tieto emisné faktory každé tri mesiace v súlade s vhodnými vedeckými normami a zohľadňujú emisie metánu z okolitých vrstiev.
 4. Meranie a kvantifikácia uvedené v odsekoch 1 až 3 sa vykonávajú v súlade s vhodnými európskymi alebo medzinárodnými normami.
- Pokiaľ ide o nepretržité merania uvedené v odsekoch 1 a 2, ak časť meracieho zariadenia nie je určité obdobie v prevádzke, môžu sa hodnoty odčítané počas období, keď toto zariadenie bolo v prevádzke, použiť na pomernom základe na odhad údajov za obdobie, keď zariadenie nebolo v prevádzke.
- Zariadenie použité na nepretržité merania uvedené v odsekoch 1 a 2 musí byť v prevádzke viac než 90 % obdobia, za ktoré sa používa na monitorovanie emisií, s výnimkou odstavky potrebnej na opätovnú kalibráciu.
5. Prevádzkovatelia uhoľných baní vykonávajú odhad emisií po ťažbe s použitím faktorov emisií po ťažbe, ktoré sa každoročne aktualizujú na základe vzoriek uhlia špecifických pre jednotlivé ložiská a v súlade s vhodnými vedeckými normami.
 6. Do ... [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a potom každý rok do 30. marca prevádzkovatelia uhoľných baní a prevádzkovatelia staníc na odvádzanie plynov predložia príslušným orgánom správu, v ktorej uvedú údaje o ročných emisiách metánu na úrovni zdroja v súlade s ustanoveniami tohto článku.

Správa sa týka obdobia posledného dostupného kalendárneho roka a zahŕňa prvky uvedené v časti 1 prílohy V pre aktívne hlbinné uhoľné bane, v časti 2 prílohy V pre aktívne povrchové uhoľné bane a v časti 3 prílohy V pre stanice na odvádzanie plynov.

Prevádzkovatelia uhoľných baní a prevádzkovatelia staníc na odvádzanie plynov pred predložením správ príslušným orgánom zabezpečia, že správy uvedené v tomto odseku posúdi overovateľ a že ich súčasťou bude vyhlásenie o overení vydané v súlade s článkami 8 a 9.

7. Príslušné orgány sprístupnia správy uvedené v tomto článku verejnosti a Komisii do troch mesiacov od ich predloženia prevádzkovateľmi a v súlade s článkom 5 ods. 4.

ODDIEL II

ZMIERŇOVANIE EMISÍ METÁNU Z AKTÍVNYCH HLBINNÝCH UHOĽNÝCH BANÍ

Článok 21

Rozsah pôsobnosti

Tento oddiel sa vzťahuje na emisie metánu z hlbinných uhoľných baní uvedené v článku 19 ods. 2.

Článok 22

Zmierňujúce opatrenia

1. Od [1. januára 2025] sa zakazuje odplyňovanie a spaľovanie metánu zo staníc na odvádzanie plynov okrem prípadu mimoriadnej situácie, poruchy, alebo ak je to nevyhnutné a jednoznačne potrebné na účely údržby. V takýchto prípadoch prevádzkovatelia stanice na odvádzanie plynov vykonajú odplyňovanie len vtedy, ak spaľovanie nie je technicky uskutočniteľné alebo predstavuje riziko ohrozenia bezpečnosti prevádzky alebo pracovníkov. V takom prípade prevádzkovatelia stanice na odvádzanie plynov v rámci povinností podávať správy uvedených v článku 23 príslušným orgánom preukážu nevyhnutnosť výberu odplyňovania namiesto spaľovania.

2. Od 1. januára 2027 sa zakazuje odplyňovanie metánu cez vetracie šachty v uhoľných baniach, ktoré vypúšťajú viac než 0,5 tony metánu na kilotonu vytŕaženého uhlia, s výnimkou baní na koksovateľné uhlie.

3. Do ... [tri roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] Komisia prijme delegovaný akt v súlade s článkom 31 s cieľom doplniť toto nariadenie stanovením obmedzení týkajúcich sa odplyňovania metánu z vetracích šacht pre bane na koksovateľné uhlie.

Článok 23

Podávanie správ o prípadoch odplyňovania a spaľovania

1. Od [1. januára 2025] prevádzkovatelia stanice na odvádzanie plynov oznamujú príslušným orgánom všetky prípady odplyňovania a spaľovania,

a) ktoré boli spôsobené mimoriadnou situáciou alebo poruchou;

b) ku ktorým došlo nevyhnutne z dôvodu údržby siete na odvádzanie plynov.

Toto oznámenie sa vykoná bezodkladne po udalosti a najneskôr 48 hodín od jej začiatku alebo od chvíle, keď sa o nej prevádzkovateľ dozvedel, v súlade s prvkami uvedenými v prílohe VI.

2. Príslušné orgány sprístupňujú informácie, ktoré im boli predložené v súlade s týmto článkom, verejnosti a Komisii každý rok a v súlade s článkom 5 ods. 4.

ODDIEL III

EMISIE METÁNU ZO ZATVORENÝCH A Z OPUSTENÝCH HLBINNÝCH UHOĽNÝCH BANÍ

Článok 24

Rozsah pôsobnosti

Tento oddiel sa vzťahuje na tieto emisie metánu z opustených a zo zatvorených hlbinných uhoľných baní, v ktorých sa zastavila ťažba uhlia:

- a) emisie metánu zo všetkých vetracích šácht, ktoré naďalej vypúšťajú emisie metánu;
- b) emisie metánu zo zariadení na ťažbu uhlia, ktoré sa už nepoužívajú;
- c) emisie metánu z iných jasne vymedzených bodových zdrojov emisií uvedených v časti 1 prílohy VII.

Článok 25

Monitorovanie a vykazovanie

1. Do ... [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] členské štáty v súlade s metodikou uvedenou v časti 1 prílohy VII vytvoria a sprístupnia verejnosti súpis všetkých zatvorených uhoľných baní a opustených uhoľných baní, ktoré sa nachádzajú na ich území alebo podliehajú ich právomoci, pričom tento súpis musí zahŕňať aspoň prvky uvedené v časti 1 prílohy VII.

2. Merania koncentrácie metánu sa vykonávajú v súlade s vhodnými vedeckými normami a aspoň raz za hodinu zo všetkých prvkov uvedených v časti 1 bode vi) prílohy VII, o ktorých sa zistilo, že vypúšťajú emisie metánu.

Od ... [18 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] sa na všetky prvky uvedené v časti 1 bode v) prílohy VII v prípade zatvorených uhoľných baní a opustených uhoľných baní, ktorých prevádzka je ukončená od ... [50 rokov pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia], nainštalujú meracie zariadenia.

Prah citlivosti meracieho zariadenia používaného na merania uvedené v odseku 2 musí byť aspoň 10 000 častíc na milión.

Meracie zariadenie musí byť v prevádzke viac než 90 % obdobia, za ktoré sa používa na monitorovanie emisií, s výnimkou odstávky potrebnej na opätovnú kalibráciu.

3. Správy obsahujúce údaje o ročných odhadovaných emisiách metánu na úrovni zdroja sa predložia príslušným orgánom do ... [24 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia], a potom každý rok do 30. marca.

Správy sa týkajú posledného dostupného kalendárneho roka a musia zahŕňať prvky uvedené v časti 3 prílohy VII.

Správy uvedené v tomto odseku pred ich predložením príslušným orgánom posúdi overovateľ a tieto správy musia obsahovať vyhlásenie o overení vydané v súlade s článkami 8 a 9.

4. Za plnenie požiadaviek uvedených v odsekoch 2 a 3, pokiaľ ide o zavreté bane, sú zodpovední prevádzkovatelia uhoľných baní. Za plnenie požiadaviek uvedených v odsekoch 2 a 3, pokiaľ ide o opustené bane, sú zodpovedné členské štáty.

5. Príslušné orgány sprístupnia správy uvedené v tomto článku verejnosti a Komisii do troch mesiacov od ich predloženia prevádzkovateľmi a v súlade s článkom 5 ods. 4.

Článok 26

Zmierňujúce opatrenia

1. Na základe súpisu uvedeného v článku 25 členské štáty vypracujú a vykonávajú plán zmierňovania s cieľom riešiť emisie metánu z opustených uhoľných baní.

Plán zmierňovania sa predloží príslušným orgánom do ... [36 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a musí zahŕňať aspoň prvky uvedené v časti 4 prílohy VII.

2. Od 1. januára 2030 sa zakazuje odplyňovanie a spaľovanie zo zariadení uvedených v článku 25 ods. 2 okrem prípadov, keď využívanie alebo zmierňovanie nie je technicky uskutočniteľné alebo predstavuje riziko ohrozenia environmentálnej bezpečnosti alebo bezpečnosti prevádzky alebo pracovníkov. V takom prípade prevádzkovatelia uhoľnej bane alebo členské štáty v rámci povinností podávať správy uvedených v článku 25 preukážu nevyhnutnosť výberu odplyňovania alebo spaľovania namiesto využívania alebo zmierňovania.

Kapitola 5

Emisie metánu vznikajúce mimo Únie

Článok 27

Požiadavky na dovozcu

1. Do ... [deväť mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a potom každý rok do 31. decembra dovozcovia poskytnú príslušným orgánom dovážajúceho členského štátu informácie uvedené v prílohe VIII.

Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 31 s cieľom doplniť toto nariadenie zmenou alebo doplnením informácií, ktoré majú poskytnúť dovozcovia.

2. Do ... [12 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] a potom každý rok do 30. júna členské štáty predložia Komisii informácie, ktoré im poskytnú dovozcovia.

Komisia tieto informácie sprístupní v súlade s článkom 28.

3. Do 31. decembra 2025 alebo skôr, ak Komisia usúdi, že má k dispozícii dostatok dôkazov, Komisia preskúma uplatňovanie tohto článku, pričom zohľadní najmä:

- a) vykazovanie dostupných údajov o emisiách metánu zhromaždených v rámci nástroja na monitorovanie globálnych emisií metánu uvedeného v článku 29;
- b) analýzu údajov o emisiách metánu vykonanú strediskom IMEO;
- c) informácie o opatreniach na monitorovanie, vykazovanie, overovanie a zmierňovanie uplatňovaných prevádzkovateľmi usadenými mimo Únie, od ktorých sa dováža energia do Únie, a
- d) dôsledky pre bezpečnosť dodávok a rovnaké podmienky v prípade možných dodatočných povinností vrátane povinných opatrení, ako sú normy alebo ciele pre emisie metánu, pričom samostatne zohľadní odvetvie ropy, zemného plynu a uhlia.

V náležitých prípadoch Komisia v záujme zaistenia plného súladu s uplatniteľnými medzinárodnými záväzkami Únie na základe nevyhnutných dôkazov navrhne zmeny tohto nariadenia s cieľom posilniť požiadavky uplatniteľné na dovozcov, aby sa zabezpečila porovnateľná úroveň účinnosti, pokiaľ ide o meranie, vykazovanie, overovanie a zmierňovanie emisií metánu v odvetví energetiky.

Článok 28

Databáza transparentnosti metánu

1. Do ... [18 mesiacov od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] Komisia zriadi a udržiava databázu transparentnosti metánu obsahujúcu informácie, ktoré sa jej predložili v súlade s článkom 27 a článkom 12 ods. 11, článkom 16 ods. 3, článkom 18 ods. 4, článkom 20 ods. 7, článkom 23 ods. 2 a článkom 25 ods. 5.

2. Okrem informácií uvedených v odseku 1 musí databáza zahŕňať tieto informácie:

- a) zoznam krajín, v ktorých sa vyrába energia z fosílnych zdrojov a vyváža sa do Únie;
- b) za každú krajinu uvedenú v písmene a) informácie o týchto bodoch:
 - i) či má zavedené povinné regulačné opatrenia týkajúce sa emisií metánu v odvetví energetiky, ktoré pokrývajú prvky uvedené v tomto nariadení, pokiaľ ide o meranie, vykazovanie, overovanie a zmierňovanie emisií metánu v odvetví energetiky;
 - ii) či podpísala Parížsku dohodu o zmene klímy;
 - iii) prípadne či poskytuje národné inventúry v súlade s požiadavkami Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy;
 - iv) prípadne či národné inventúry predložené v súlade s Rámcovým dohovorom Organizácie Spojených národov o zmene klímy zahŕňajú vykazovanie emisií metánu na úrovni 3;
 - v) prípadne množstvo emisií metánu v odvetví energetiky podľa národných inventúr predložených v súlade s Rámcovým dohovorom Organizácie Spojených národov o zmene klímy a či boli údaje predmetom nezávislého overovania;
 - vi) zoznam spoločností vyvážajúcich energiu z fosílnych zdrojov do Únie;

vii) zoznam dovozcov energie z fosílnych zdrojov do Únie.

2. Databáza transparentnosti musí byť verejne dostupná online, bezplatná a minimálne v anglickom jazyku.
3. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia smernice (EÚ) 2016/943.

Článok 29

Nástroj na monitorovanie globálnych zdrojov emisií metánu

1. Do ... [dva roky od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] Komisia zriadi nástroj na monitorovanie globálnych zdrojov emisií metánu založený na satelitných údajoch a vstupoch od viacerých certifikovaných poskytovateľov údajov a služieb vrátane zložky Copernicus Vesmírneho programu Únie.

Tento nástroj sa sprístupní verejnosti a poskytuje pravidelné aktualizácie aspoň o množstve, výskyte a polohe zdrojov energie s vysokými emisiami metánu.

2. Nástroj slúži ako základ pre dvojstranné dialógy Komisie, pokiaľ ide o politiky a opatrenia týkajúce sa emisií metánu. Keď nástroj identifikuje nový veľký zdroj emisií, Komisia upozorní príslušnú krajinu s cieľom podporiť informovanosť a nápravné opatrenia.

3. Na tento článok sa vzťahujú ustanovenia smernice (EÚ) 2016/943.

Kapitola 6

Záverečné ustanovenia

Článok 30

Sankcie

1. Členské štáty stanovujú pravidlá ukladania sankcií za porušenie ustanovení tohto nariadenia a prijímajú všetky opatrenia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie vykonávania týchto pravidiel.

2. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce a môžu zahŕňať:

a) pokuty primerané environmentálnej škode, pričom výška týchto pokút sa vypočíta tak, aby sa zabezpečilo, že sa prostredníctvom nich tí, ktorí sú zodpovední za porušenie, účinne zbavia ekonomických výhod vyplývajúcich z tohto porušenia, pričom takéto pokuty sa budú v prípade opakovaného závažného porušenia postupne zvyšovať;

b) pravidelné penále, aby sa prevádzkovatelia prinútili ukončiť porušovanie, dodržiavať rozhodnutie nariaďujúce nápravné opatrenia, poskytovať informácie alebo sa prípadne podrobiť inšpekcií.

Pravidlá ukladania sankcií členské štáty oznámia Komisii do ... [tri mesiace od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia]. Členské štáty okrem toho Komisii bezodkladne oznámia každú následnú zmenu, ktorá má vplyv na tieto pravidlá.

3. Sankcie sa uplatňujú aspoň na tieto porušenia:

- a) neposkytnutie pomoci príslušným orgánom alebo overovateľom prevádzkovateľmi alebo prevádzkovateľmi uhoľných baní, ktorá je potrebná na umožnenie alebo uľahčenie vykonávania ich úloh v súlade s týmto nariadením;
 - b) nevykonanie opatrení stanovených v správe o kontrole uvedenej v článku 6 prevádzkovateľmi alebo prevádzkovateľmi uhoľných baní;
 - c) nepredloženie správ o emisiách metánu, ktoré sa vyžadujú na základe tohto nariadenia, vrátane vyhlásenia o overení vydaného nezávislými overovateľmi v súlade s článkami 8 a 9, prevádzkovateľmi alebo prevádzkovateľmi uhoľných baní;
 - d) nevykonanie prieskumu na zisťovanie únikov a ich opravu v súlade s článkom 14 prevádzkovateľmi;
 - e) neopravenie alebo nenahradenie komponentov, nevykonávanie priebežného prieskumu komponentov a nezaznamenávanie únikov v súlade s článkom 14 prevádzkovateľmi;
 - f) nepredloženie správy v súlade s článkom 14 prevádzkovateľmi;
 - g) odplyňovanie alebo spaľovanie vykonávané prevádzkovateľmi alebo prevádzkovateľmi uhoľných baní nad rámec situácií stanovených v článkoch 15, 22 a 26;
 - h) bežné spaľovanie vykonávané prevádzkovateľmi;
 - i) nepreukázanie zo strany prevádzkovateľov alebo prevádzkovateľov uhoľných baní nevyhnutnosti výberu odplyňovania namiesto spaľovania a nevyhnutnosti výberu spaľovania namiesto buď opätovného vtlačania, využitia na mieste alebo distribúcie metánu na trhu v prípade prevádzkovateľov, alebo využitia alebo zmierňovania v prípade prevádzkovateľov uhoľných baní v súlade s článkami 15, 22 a 26;
 - j) neoznámenie alebo nevykázanie prípadov odplyňovania a spaľovania prevádzkovateľmi alebo prevádzkovateľmi uhoľných baní v súlade s článkami 16, 23 a 26;
 - k) používanie spaľovacích komínov alebo spaľovacích zariadení v rozpore s požiadavkami stanovenými v článku 17;
 - l) neposkytnutie informácií dovozcami, ktoré sa požadujú v súlade s článkom 27 a prílohou VIII.
4. Členské štáty pri ukladaní sankcií zohľadnia aspoň tieto orientačné kritériá:
- a) trvanie alebo časové účinky, povahu a závažnosť porušenia;
 - b) všetky opatrenia, ktoré podnik, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ uhoľnej bane prijal na včasné zmiernenie alebo nápravu škody;
 - c) úmyselný alebo nedbanlivostný charakter porušenia;
 - d) všetky predchádzajúce porušenia zo strany podniku, prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa uhoľnej bane;
 - e) finančné výhody, ktoré podnik, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ uhoľnej bane vďaka porušovaniu priamo alebo nepriamo získal, alebo straty, ktorým podnik, prevádzkovateľ alebo prevádzkovateľ bane vďaka porušovaniu priamo alebo nepriamo zabránil, ak sú k dispozícii príslušné údaje;
 - f) veľkosť podniku, prevádzkovateľa alebo prevádzkovateľa uhoľnej bane;
 - g) stupeň spolupráce s orgánom;

- h) spôsob, akým sa orgán o porušení dozvedel, a najmä to, či prevádzkovateľ porušenie včas oznámil, a ak áno, v akom rozsahu;
- i) všetky ostatné prít'azujúce alebo poľahčujúce faktory vzťahujúce sa na okolnosti prípadu.
5. Členské štáty každý rok uverejnia informácie o druhu a výške sankcií uložených na základe tohto nariadenia, porušeníach a prevádzkovateľoch, ktorým sa tieto sankcie uložili.

Článok 31

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 8 ods. 5, článku 22 ods. 3 a článku 27 ods. 1 na dobu neurčitú od ... [*dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia*].
3. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomoci podľa článku 8 ods. 5, článku 22 ods. 3 a článku 27 ods. 1 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť žiadneho delegovaného aktu, ktorý už nadobudol účinnosť.
4. Pred prijatím delegovaného aktu Komisia konzultuje s odborníkmi, ktorých určia jednotlivé členské štáty v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 8 ods. 5, článku 22 ods. 3 a článku 27 ods. 1 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov od oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament aj Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 32

Postup výboru

1. Komisii pomáha Výbor pre energetickú úniu zriadený článkom 44 nariadenia (EÚ) 2018/1999.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 33

Preskúmanie

1. Komisia každý päť rokov predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o hodnotení tohto nariadenia a podľa potreby predloží legislatívne návrhy na jeho zmenu. Tieto správy sa zverejnia.

2. Na účel tohto článku si môže Komisia vyžiadať od členských štátov a príslušných orgánov informácie a zohľadňuje najmä informácie, ktoré členské štáty poskytnú vo svojich integrovaných národných energetických a klimatických plánoch, v aktualizáciách týchto plánov a vo svojich národných energetických a klimatických správach o pokroku v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999.

Článok 34

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/942

V článku 15 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/942 sa dopĺňa tento odsek 5:

„5. Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) každé tri roky stanovuje a uverejňuje súbor ukazovateľov a zodpovedajúce referenčné hodnoty na porovnanie jednotkových investičných nákladov spojených s meraním, vykazovaním a znižovaním emisií metánu za porovnateľné projekty. K ukazovateľom a referenčným hodnotám pre jednotkové investičné náklady vydáva odporúčania, ktorými sa dosiahne dodržiavanie povinností podľa [tohto nariadenia] v súlade s článkom 3 [tohto nariadenia]“.

Článok 35

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda/predsedička*

*Za Radu
predseda/predsedička*